Nr. 6. Kraków, dnia 30 czerwca 1913 r. Rocznik XXXIV.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ
dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują „Dziennik rozporządzeń“ bezpłatnie.

L. 42957/913.

I b.

OBWIESZCZENIE.

Gmina miasta Krakowa pobierała dotychczas od P. T. Rolników którzy zabierali **nieczystości kloaczne** na uprawę ról, opłaty za najem i napełnianie beczek.

Pragnąc ułatwić P. T. Rolnikom tanią uprawę ról **nie będzie gmina miasta Krakowa pobierać na przyszłość** z powyższego tytułu żadnych opłat, a wypożyczanie beczkowozów i ich napełnianie odbywać się będzie **bezpłatnie.**

Odbiorcy nieczystości obowiązani będą jedynie do przewiezienia napełnionego beczkowozu na własny koszt (własnymi zaprzęgami) na miejsce uprawy i odwiezienia go po wypróżnieniu go do Zakładu czyszczenia miasta, w terminie niżej oznaczonym.

Pragnący korzystać z niniejszego ułatwienia obowiązani są złożyć w Zakładzie czyszczenia miasta deklaracyę, że zobowiązują się obchodzić z beczkowozem starannie, a w razie uszkodzenia go zwrócić gminie miasta Krakowa koszta naprawy, nie używać go do innych celów i zwrócić go Zakładowi czyszczenia miasta na własny koszt najdalej do dni 7-miu, zaś w razie przetrzymania ponad 7 dni zapłacić za każdy dzień przetrzymania 1 kor. tytułem odszkodowania.

Identyczność podpisu wypożyczającego na deklaracyi i jego miejsce zamieszkania ma potwierdzić Zwierzchność gminna względnie Przełożeństwo obszaru dworskiego, a w Krakowie Komisaryat miejski obwodu IV.

Prócz tego P. T. Rolnicy, których grunta położone są w obrębie miasta Krakowa obowiązani są wykazać się w Zakładzie czyszczenia miasta poświadczeniem miej. Urzędu Zdrowia zaś P. T. Rolnicy, których grunta znajdują się poza obrębem miasta Krakowa poświadczeniem odnośnego c. k. Starostwa, że wywóz nieczystości na odnośne role dopuszczalny jest pod względem zdrowotnym.

Napełnianie beczkowozów odbywać się będzie w dzień a Zakład czyszczenia miasta starać się będzie uregulować czynności ile możności jak najdogodniej dla P. T. Rolników.

W czasie zasp śnieżnych i wielkich deszczów nie będzie Zakład czyszczenia miasta wydobywać nieczystości, o ile nie zajdzie konieczna potrzeba. W czasie epidemii (chorób zakaźnych) lub w razie zajścia innych przeszkód zdrowotnych nie będzie Zakład czyszczenia miasta wydawać nieczystości. Nieczystości w obrębie m. Krakowa muszą być natychmiast zaorane a w bezpośredniem sąsiedztwie siedzib ludzkich wogóle nie wolno nieczystości na grunta wylewać.

Bliższych informacyi udzieli kierownictwo Zakładu czyszczenia miasta w Krakowie, ul. Andrzeja Potockiego l. 19 w godzinach urzędowych od 9—12 rano i od 4—6 po południu (parter na lewo drzwi Nr. 5).

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa

dnia 19 czerwca 1913 r.

LM. 67347/913

I. b.

OBWIESZCZENIE.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa w porozumieniu z c. k. Dyrekcyą Policyi w Krakowie podaje niniejszem do wiadomości, iż ze względu na bezpieczeństwo publiczne:

1. Używanie ulic i placów śródmieścia z wyjątkiem ulic Franciszkańskiej i Dominikańskiej, jako przejazdu dla **automobili ciężarowych** jest wzbronione.

2. Szybkość jazdy automobilów ciężarowych, o ile one używają ulic i placów śródmieścia, jako dojazdu ma wynosić najwyżej 6 klm. na godzinę, a to stosownie do postanowień § 46 ust. 2 rozp. Ministerstwa spraw wewn. z 28 kwietnia 1910 r. L. 81 Dz u. p.

3. Do wozów motorowych ciężarowych **można przyczepiać** w obrębie miasta tylko **jeden wóz.** Jeżeli jednak ich konstrukcya jest tego rodzaju, że idą one tymsamym torem co wóz motorowy, można przyczepić **najwyżej 3 wozy.**

Nad przestrzeganiem niniejszego rozporządzenia czuwać będą organa c. k. Dyrekcyi Policyi, a wykraczający przeciw niemu będą karani grzywną od 2 K do 200 K, ewentualnie karą aresztu od 6 godzin do 14 dni.

Magistrat stoł. król. m. Krakowa

dnia 18 czerwca 1913 r.

LM: 64038/913.

V b.

OBWIESZCZENIE.

W miesiącu **lutym** 1913 r. znaleziono następujące przedmioty:

A. Złożone w Kasie Miejskiej:

Art. 155. Zegarek tombakowy z łańcuszkiem.
„ 156. Torebka, portmonetka, 3 kor. 20 hal. i rękawiczki.
„ 157. 2 sznurki korali nieprawdziwych.
„ 158. 4 klucze.
„ 159. 2 klucze.
„ 160. 3 klucze.
„ 161. Pugilares czarny z 18 hal.
„ 162. Pugilares żółty z 7 kor. 60 hal.
„ 163. Pled koloru tygrysowego.
„ 164. Kapuza z maszynką.
„ 165. Klucz wertheimowski.
„ 166. 3 klucze.
„ 167. Portfel i dokumenta.
„ 168. Pugilares z 92 hal.
„ 169. Torba z książką Romana Kwietnia.
„ 170. Pierścionek z niebieskim kamieniem.
„ 171. Portfel.
„ 172. Koral wartości 20 kor.
„ 173. Zegarek damski oksydowany.
„ 174. Karta zastawnicza.
„ 369. 2 banknoty po 10 kor.
„ 370. 2 banknoty po 20 kor.
„ 175. Karta zastawnicza Miejsk. Kasy Oszczędności Nr. 16084.
„ 176. 30 kartoników z rysunkami.
„ 177. Pugilares z 4 kor. 83 hal.
„ 178. 4 klucze.
„ 179. Łańcuszek damski srebrny.
„ 184. 10 bluzek, 2 spodnice, 3 koszule dziecinne, 1 koszula trykotowa, trykotowe majtki damskie, 4 kawałki materyi.
„ 189. Kalosze.
„ 194. Czapka.

B. Pozostawiono u znalazców:

1. Pies z marką Nr. 809.
2. Pies buldog z marką 1732/12.
3. Pies foxterier.
4. Pies.
5. Pies owczarski z marką 794.
6. Pies.
7. Pugilares z kwotą 11 kor. 50 hal.

Magistrat wzywa właścicieli powyższych przedmiotów, aby o ile mogą dowieść swych praw własności zechcieli zgłosić się po odbiór tych rzeczy do biura Wydziału V b. Nowe oficyny II. piętro Nr. drzwi 27 — pomiędzy godziną 1—2 codziennie z wyjątkiem świąt i niedziel.

W razie przeciwnym przedmioty te wydane zostaną znalazcom, a po upływie trzech lat przejdą na ich wyłączną własność, lub też sprzeda się je na licytacyi.

Magistrat król. stoł. miasta Krakowa
dnia 5 czerwca 1913 r.

L. 34153/913.

B/a

OBWIESZCZENIE.

Magistrat w myśl uchwały swej z dnia 19 maja 1913 r. podaje do publicznej wiadomości, że ponieważ **regulowanie liczb spisowych na domach w Dz. X.** nastąpi zapewne dopiero w przyszłym roku, przeto tymczasowo oznaczać należy te same liczby spisowe domów znajdujące się w Kapelance jak i w Zakrzówku, dla odróżnienia w Kapelance przez dodanie liter Kp. jak naprzykład:

L. sp.: 6 Kp. Dz. X.
p.: ulica

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa
dnia 26 maja 1913 r.

Nominacye.

A. Urzędnicy konceptowi.

Na zasadzie § 89 statutu dla miasta Krakowa:

1. Pan **Dr. Władysław Piotrowski**, praktykant konceptowy Magistratu w myśl § 4 przepisów co do szczegółowych kwalifikacyi wymaganych do otrzymania posady praktykanta konceptowego Magistratu, uchwalonych przez Radę miasta dnia 23 lutego 1911 r., zamianowany został z dniem 19 kwietnia 1913 roku **koncepistą Magistratu w X klasie rangi** z płacą roczną 2200 kor., kwaterowem w rocznej kwocie 768 kor., oraz prawem do 3 trzechleci po 200 kor. i dodatku osobistego, wliczalnego do emerytury w kwocie 200 kor. rocznie, po ewentualnem przebyciu 20 lat służby w X klasie rangi, oraz z policzeniem do emerytury czasu spędzonego w charakterze praktykanta konceptowego Magistratu tj. czasu od 25-go lutego 1911 r. do dnia 19 kwietnia 1913 roku a to za uiszczeniem do funduszu emerytalnego miejskiego 3% wkładek za cały ten czas od pobieranego adjutum. (LPrez. 465/913).

2. Pan **Ćwiertniewicz Maryan Leon** (2 im.), pomocnik kancelaryjny Magistratu zamianowany został **praktykantem konceptowym** Magistratu z adjutum 1600 kor. rocznie z obowiązkiem złożenia egzaminu z ustawodawstwa i postępowania administracyjnego w c. k. Namiestnictwie we Lwowie najdalej do lat trzech od zaprzysiężenia, oraz z tem, że po myśli § 2 i 3 przepisów uchwalonych przez Radę miasta w dniu 23 lutego 1911 posada powyższa będzie przez jeden rok prowizoryczną, że w ciągu tej jednorocznej służby prowizorycznej Prezydent miasta będzie mógł bez osobnego dochodzenia stosunek służbowy za 6-tygodniowem wypowiedzeniem rozwiązać i że takie samo rozwiązanie stosunku służbowego będzie mogło nastąpić na wypadek nie złożenia przez nominata z pomyślnym wynikiem egzaminu z ustawodawstwa i postępowania administracyjnego do lat trzech od zaprzysiężenia. (LPrez. 489/913).

3. Pan **Włodzimierz Jerzy** (2 im.) **Lachowicz,** b. praktykant konceptowy Namiestnictwa zamianowany został **praktykantem konceptowym** Magistratu z adjutum 1600 koron rocznie z obowiązkiem złożenia egzaminu

z ustawodawstwa i postępowania administracyjnego w c. k. Namiestnictwie najdalej do lat 3 od zaprzysiężenia i z tem, że po myśli przepisów uchwalonych przez Radę miasta z dnia 23 lutego 1911 r. posada powyższa będzie przez jeden rok prowizoryczną, oraz że w ciągu tej jednorocznej służby prowizorycznej Prezydent miasta będzie mógł każdego czasu bez osobnego dochodzenia stosunek służbowy za 6 tygodniowem wypowiedzeniem rozwiązać, tudzież że na wypadek niezłożenia z pomyślnym wynikiem egzaminu do lat trzech od zaprzysiężenia nastąpić może takie same rozwiązanie stosunku służbowego. Po odbyciu dwuletniej i zupełnie zadowalniającej praktyki i po złożeniu z pomyślnym wynikiem wymaganego egzaminu administracyjnego otrzyma nominat z urzędu stałą posadę koncepisty Magistratu w X klasie rangi, przy wliczeniu czasu służby, spędzonego w charakterze praktykanta konceptowego do czasu wliczalnego do emerytury, za uiszczeniem do funduszu emerytalnego miejskiego i niezależnie od innych opłat i taks służbowych ustanowionych dla urzędników miejskich w X klasie rangi, 3% opłaty od adjutum przez czas praktyki pobieranego.
(LPrez. 501/913).

B. Urzędnicy techniczni.

Pan **Eugeniusz Tor**, prowizoryczny inżynier Miejskiego Muzeum techniczno-przemysłowego zamianowany został uchwałą Rady miasta Krakowa z dnia 30 kwietnia 1913 r. **prowizorycznym inżynierem miejskiego Muzeum techniczno-przemysłowego**, krajowego instytutu popierania rękodzieł i przemysłu **w IX klasie rangi** z płacą roczną 2800 kor., kwaterowem w rocznej kwocie 960 kor., z prawem do czterech trzechleci po 200 koron rocznie i z tem, że po roku zadowalniającej służby i po wykazaniu się z uzyskania obywatelstwa austryackiego nastąpi stabilizacya posady z policzeniem do ewentualnego wymiaru emerytury lub odprawy, za uiszczeniem 3% wkładek emerytalnych od pierwszej płacy etatowej, czasu spędzonego w charakterze asystenta na Politechnice tj. czasu od 1 listopada 1910 r. do 31 grudnia 1911 roku oraz czasu służby spędzonego w służbie miejskiej od 1 stycznia 1912 r. aż do dnia stabilizacyi, oraz z tem, że w czasie służby prowizorycznej w razie, gdyby nominat nie wykazał się do lat 2 z uzyskania obywatelstwa austryackiego stosunek służbowy będzie mógł być rozwiązany za trzechmiesięcznem wypowiedzeniem.
(LPrez. 514/913).

C. Miejska Straż pożarna.

Na zasadzie § 89 statutu dla miasta Krakowa:

1. **Piotr Capik**, praktykant Miejskiej Straży pożarnej zamianowany został **pompierem II. klasy** Miejskiej Straży pożarnej, z płacą roczną 760 koron, prawem do trzech trzechleci po 70 kor. rocznie, od dnia złożenia przysięgi w charakterze praktykanta Miejskiej Straży pożarnej, tj. od d. 4 stycznia 1912 biedz mających, umundurowaniem, oraz wspólnem mieszkaniem służbowem z tem zastrzeżeniem, że nie wolno nominatowi wejść w związek małżeński, bez poprzedniego zezwolenia Prezydenta miasta, a to pod rygorem natychmiastowego rozwiązania stosunku służbowego i utraty wszelkich praw statutem emerytalnym dla urzędników i sług gminy miasta Krakowa zastrzeżonych. (LPrez. 251/913).

2. **Józef Grycek**, praktykant Miejskiej Straży pożarnej zamianowany został **pompierem II klasy** miejskiej Straży pożarnej z płacą roczną 760 koron, prawem do trzech trzechleci po 70 koron rocznie, umundurowaniem, oraz wspólnem mieszkaniem służbowem, z tem zastrzeżeniem, że nie wolno nominatowi wejść w związek małżeński bez poprzedniego zezwolenia Prezydenta miasta, a to pod rygorem natychmiastowego rozwiązania stosunku służbowego i utraty wszystkich praw statutem emerytalnym dla urzędników i sług gminy miasta Krakowa zastrzeżonych (LPrez. 336/913).

3 **Walenty Suder**, praktykant miejskiej Straży pożarnej zamianowany został **pompierem II klasy** miejskiej Straży pożarnej z płacą roczną 760 koron, prawem do trzech trzechleci po 70 kor. rocznie, umundurowaniem, oraz wspólnem mieszkaniem służbowem z tem zastrzeżeniem, że nie wolno nominatowi wejść w związek małżeński bez poprzedniego zezwolenia Prezydenta miasta a to pod rygorem natychmiastowego rozwiązania stosunku służbowego i utraty wszelkich praw statutem emerytalnym dla urzędników i sług gminy miasta Krakowa zastrzeżonych. (LPrez. 253/913).

4. **Stanisław Kwaśniewski**, zamianowany został **prowizorycznym praktykantem** miejskiej Straży pożarnej w Krakowie z płacą roczną 690 kor., wspólnem mieszkaniem służbowem i umundurowaniem z tem zastrzeżeniem, że nie wolno mu wchodzić w związek małżeński bez zezwolenia Prezydenta miasta, że posada ta będzie przez 3 lata prowizoryczną a w ciągu trwania prowizorycznej służby, stosunek służbowy może być rozwiązany bez osobnego dochodzenia każdego czasu za 14-dniowem wypowiedzeniem, zaś w razie wstąpienia w związek małżeński bez zezwolenia Prezydenda miasta, stosunek służbowy zostanie temsamem natychmiast rozwiązany.

Posada powyższa nie nadaje żadnych praw ani do odprawy ani do zaopatrzenia ze strony gminy miasta Krakowa, atoli po 3-letniej zadowalniającej służbie, będzie mogła nastąpić stabilizacya na dotychczasowej posadzie, o ile stosunek służbowy nie będzie rozwiązany najpóźniej w pierwszym miesiącu po ukończeniu trzechletniej służby, w którymto razie wliczalny będzie z urzędu jako policzalny do emerytury czas służby spędzony na posadzie zaprzysiężonego praktykanta miejskiej Straży pożarnej.

W razie posunięcia nominata na pompiera II kl., przysługiwać mu będzie też prawo do posuwania się na wyższe stopnie płacy, licząc od dnia złożenia przysięgi służbowej w charakterze praktykanta miejskiej Straży pożarnej. (LPrez. 254/913).

D. Maszyniści.

Pan **Kaczmarczyk Julian**, dotychczas prowizoryczny maszynista rzeźni miejskiej został zamianowany dekretem Prezydyum Magistratu z dnia 2 kwietnia 1913 roku do LAkc. 2206/912 na zasadzie § 89 statutu dla miasta Krakowa **młodszym maszynistą rzeźni miejskiej z poborami I klasy maszynistów** miejskich tj. z płacą roczną 1200 kor. oraz kwaterowem w rocznej kwocie 480 kor. (LM: 53961/913 Prez.).

E. Służba miejska.

Na zasadzie § 89 statutu dla miasta Krakowa zamianowani zostali:

1. **Karol Brzeziński**, czeladnik murarski, **murarzem miejskim w VII kategoryi** służby miejskiej z płacą roczną 830 koron, kwaterowem w rocznej kwocie 360 kor., dodatkiem funkcyjnym na czas pełnienia służby murarza miejskiego w rocznej kwocie 120 kor. oraz z prawem do pięciu trzechleci po 70 kor. rocznia. (LPrez. 863/912).

2. **Wojciech Słupczyński**, prowizoryczny murarz biura kanalizacyjnego Budown. miej., **murarzem miejskim w VII kategoryi służby** miej. z płacą roczną 830 kor., kwaterowem w rocznej kwocie 360 kor., dodatkiem funkcyjnym na czas pełnienia służby murarza miejskiego w kwocie 120 kor. rocznie oraz prawem do pięciu trzechleci po 70 koron rocznie. (LPrez. 862/912).

Protokoły obrad Rady miejskiej.

Posiedzenie zwyczajne (50 w kad. XVI.) **z dnia 2 czerwca 1913 r.**

Przewodniczący Prezydent m.: Dr. Juliusz Leo.

II. Wiceprezydent m.: Józef Sare.

Sekretarz Rady: Dr. Tadeusz Kannenberg.

Radców miejskich obecnych **56**.

Radcy miejscy: Birnbaum, Biskupski, Czubryt, Czunko, Dr. Doboszyński, Drozdowski, Ehrenpreis, Dr. Gertler, Dr. Gross, Jawornicki, Klemensiewicz, Dr. Krongold, Dr. Krzetuski, Dr. Lustgarten, Margulies, Mikucki, Misiorowski, Muranyi, Dr. Julian Nowak, Porębski, Ritterman, Romanowski, Sołtysik, Dr. Tadeusz Starzewski, I. Wiceprezydent Dr. Szarski, Szatkowski, Dr. Tilles, Dr. Twaróg, hr. Wodzicki **(29)** nieobecność swą usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie $5^1/_2$ popołudniu.

Przed porządkiem dziennym.

Wspomnienie pośmiertne.

Przewodniczący Prezydent Dr. Leo poświęcił żałobne wspomnienie radcy miejskiemu błp. **Juliuszowi Epsteinowi.** Zmarły przez 32 lat zasiadał w Radzie miejskiej, biorąc gorliwy udział w pracach rozlicznych Sekcyj i Komisyj. Przez długie lata należał do Wielkiego Wydziału Kasy Oszczędności miasta Krakowa. Wielkie zasługi zaskarbił sobie u miasta jako członek Komisyi gazowo-elektrycznej, służąc jej swą dobrą radą i fachowem znawstwem w czasie budowy Elektrowni.

Pamięć dzielnego obywatela uczciła Rada miejska przez powstanie z miejsc.

Powitanie Namiestnika.

Przewodniczący zawiadomił Radę, że nowy Namiestnik J. E. Korytowski zawiadomił Prezydyum o objęciu urzędowania, w odpowiedzi Prezydent prosił o opiekę i życzliwość dla interesów miasta.

Złożenie mandatu radzieckiego.

Prezydent powiadomił Radę, że r. m. **Ignacy Biskupski** z powodu wyjazdu z Krakowa złożył mandat radziecki.

Rada miasta rezygnacyę przyjęła do wiadomości.

Dar na ubogich.

Wreszcie Prezydent zawiadomił, że **rodzina błp. Juliusza Epsteina** złożyła 500 kor. **dla ubogich** bez różnicy wyznania.

Urlopy.

Udzielono urlopów radcom miejskim Klemensiewiczowi na czerwiec; Muranyjemu na 2 miesiące; Jawornickiemu na 6 tyg.; Mikuckiemu na 1 miesiąc; Dr. Krongoldowi na 2 miesiące.

Petycya o parki dla dzieci.

Sekretarz Rady odczytał pismo stowarzyszeń dla ochrony dzieci z wezwaniem o **założenie parków** w dzielnicach IX i XX, w celu wprowadzenia tam zabaw ruchowych dla dzieci. (LM: 68896/913 IV).

R. m. Turski poparł petycyę, zwróciwszy uwagę, że mnóstwo dzieci wałęsa się po plantach; należałoby pomyśleć o zajęciu się niemi. Jeżeli ktoś występuje z inicyatywą prywatną, Rada miasta powinna jak najgoręcej staraniom dopomódz. Mowca zwraca uwagę na barbarzyńskie umieszczenie na plantach kolczastych drutów, które stanowią pułapkę na dzieci. Należy to znieść.

W końcu domagał się mowca, aby petycyę przekazać kuratoryi dla parku Jordana, z tem, aby w krótkim czasie przedłożyła wnioski.

Prezydent Dr. Leo oświadcza, że Magistrat i budownictwo ma już polecone, aby sprawę parków do dwóch tygodni w swoim zakresie załatwiło. Prezydent polecił także zawezwać leśnika, aby wypowiedział swoją opinię.

Zgodnie z propozycyą r. m. Turskiego petycyę przekazano Sekcyom i Kuratoryi.

Zakład dla bezdomnych chłopców.

R. m. Godzicki po wyczerpującem uzasadnieniu zgłasza nagły wniosek:

1. „Wzywa się Magistrat, aby w terminie 1-miesięcznym przedłożył wnioski co do rozszerzenia Zakładu dla bezdomnych chłopców w Dzielnicy XII.

2 Upoważnia się Magistrat, aby dla tego Zakładu postarał się o odpowiednie warsztaty rzemieślnicze i aby na podstawie przepisów § 3 i 55 ustawy przemysłowej postarał się imieniem Gminy w miarę potrzeby o uzyskanie kart przemysłowych na wykonywanie przez ukwalifikowane siły nauki rękodzieł dla Miejskiego Zakładu dla bezdomnych chłopców w Dzielnioy XII.“

(LM: 68844/913).

R. m. X. Dr. Caputa popiera wnioski r. m. Godzickiego.

Do wywodów wnioskodawcy przyłącza się r. m. Stanisław Nowak nadmieniając, że w sprawie tej była swego czasu już zgłoszona rezolucya.

Nagłość a następnie meritum wniosku uchwalono.

Droga na Kopiec Kościuszki.

R. m. Hałatkiewicz wskazał, że z powodu zaprowadzenia tramwaju na „Salwator“ droga, prowadząca na Kopiec Kościuszki, stała się miejscem spacerów. Mowca domaga się, aby w alei tej postawiono więcej ławek.

Prezydent Dr. Leo zaznacza że jeżeli Rada się zgadza, Magistrat jeszcze w roku bieżącym poustawia tam potrzebne ławki.

Regulacya Wisły.

R. m. Pająk podnosi konieczność zwrócenia się do kompetentnych czynników o przyspieszenie robót kanalizacyjnych i regulacyjnych Wisły.

Gościniec nad Wisłą rozkopany -- roboty około sypania wałów idą wolno — w razie powodzi grozi niebezpieczeństwo.

II. Wiceprezydent Sare odpowiada, że poruszenie tej sprawy da sposobność do wniesienia urgensu.

Porządek dzienny.

Reorganizacya szkoły w Dębnikach.

Imieniem Sekcyi IV. sprawozdawca radca Magistratu Groele wnosi:

Rada miasta uchwali:

Rada miasta zgadza się na przekształcenie 5-klasowej szkoły mieszanej w Dębnikach na 2 szkoły, a mianowicie:

1. 4-klasową posp. męską połączoną pod wspólną dyrekcyą z prowizoryczną szkołą 3-klasową wydziałową.

2. 4-klasową pospolitą żeńską połączoną pod wspólną dyrekcyą z prowizoryczną szkołą 3-klasową wydziałową, z tem zastrzeżeniem, iż prócz wydatków na potrzeby rzeczowe przewidziane w art. 6 ustawy z 24 kwietnia 1894 Dz. u. kr. Nr. 49 gmina miasta Krakowa do żadnych innych świadczeń na rzecz tychże szkół nie obowiązuje. (LM: 56145/913 IV).

Uchwalono.

Reorganizacya szkoły w Półwsiu Zwierzynieckiem.

Imieniem Sekcyi IV. sprawozdawca radca Magistratu Groele wnosi:

Rada miasta zgadza się na przekształcenie 5-klasowej szkoły mieszanej w Dz. Półwsie Zwierzynieckie na 2 szkoły, a mianowicie:

1. 4-klasową męską połączoną pod wspólną dyrekcyą z prow. 3 kl. wydziałową

2. 4-klasową pospolitą żeńską połączoną pod wspólną dyrekcyą z prowizoryczną szkołą 3-klasową wydziałową z tem zastrzeżeniem, iż prócz wydatków na potrzeby rzeczowe przewidziane w art 6 ustawy z dnia 24 kwietnia 1894 Dz. u. kr. Nr. 49 gmina miasta Krakowa do żadnych innych świadczeń na rzecz tych szkół się nie obowiązuje. (LM: 56143/913 IV).

Przyjęto.

Koncesye na apteki.

Imieniem Sekcyi V. sprawozdawca st. radca Magistratu Buczkowski wnosi:

Rada miasta uchwali:

I. Odnośnie do wniesionego przez magistra farmacyi **Abrahama Sternbacha** podania o nadanie mu koncesyi na nową publiczną aptekę w Krakowie ze stanowiskiem:

a) przy ulicy Kolejowej,
b) przy ulicy Kopernika z wyjątkiem przestrzeni od domu Nr. 2 do domu Nr. 14,
c) przy ulicy św. Gertrudy, z wyjątkiem narożnika ulicy Wielopole,
d) przy ulicy Jakóba,
e) przy ulicy Miodowej,
f) przy ulicy Józefa,
g) przy ulicy Batorego,
h) przy ulicy Sobieskiego,
i) przy ulicy Studenckiej,
k) przy ulicy Krupniczej z wyjątkiem narożnika od ulicy Karmelickiej,
l) przy ulicy Topolowej,
m) przy Placu Groble,
n) przy Placu Matejki,
o) na rogu ulicy Zwierzynieckiej lub wreszcie
p) przy ulicy Rakowickiej.

Rada miasta oświadcza Magistratowi, jako władzy politycznej I. instancyi, że zdaniem Rady miasta tylko utworzenie nowej apteki publicznej przy ulicy Rakowickiej wskazanem jest miejscowymi stosunkami, liczbą ludności, znacznym rozwojem tej strony miasta oraz okolicznością, że znaczne oddalenie tego stanowiska od sąsiednich już istniejących aptek publicznych nie podkopie ich egzystencyi.

Natomiast co do utworzenia nowej publicznej apteki na reszcie z pomienionych wyżej stanowisk Rada miasta wyraża opinię, że utworzenie nowej apteki publicznej w pomienionych punktach miasta tak ze względu na stosunki miejscowe i liczbę ludności, jak również i liczbę sąsiednich istniejących już aptek nie jest pożądanem. (LM: 11163/913 III a).

R. m. Dr. Domański przemawia przeciw otwieraniu nowych aptek. Nie ma wielkich odległości między już istniejącemi, aby zachodziła potrzeba kreowania nowych.

R. m. Dr. Rafał Landau podaje motywy, którymi kierowała się Sekcya V. przy decyzyi co do otwarcia nowej apteki. Ustawa przewiduje jedną aptekę na 4 tysiące mieszkańców, w Krakowie przypada jedna na 8 tysięcy. Koncesye należy traktować z punktu widzenia wolnej konkurencyi i dlatego skoro są tylko warunki ustawą przewidziane nie powinno się występować przeciw udzielaniu konsensów.

Wniosek Sekcyi V. przyjęto.

Imieniem Sekcyi V. sprawozdawca st. radca Magistratu Buczkowski wnosi:

Rada miasta uchwali:

Odnośnie do wniesionego przez magistra farmacyi **Jana Karola** (2 im.) **Zagórskiego** podania o nadanie mu koncesyi na nową publiczną aptekę w Krakowie, ze stanowiskiem:

a) przy ulicy Starowiślnej pomiędzy ulicą Miodową a nowym mostem na Wiśle po obu stronach ulicy, lub
b) na narożnikach ulicy Miodowej

Rada miasta oświadcza Magistratowi jako Władzy politycznej I. instancyi, że zdaniem Rady miasta utworzenie nowej apteki publicznej w pomienionych wyżej punktach miasta tak ze względu na stosunki miejscowe i liczbę ludności, jak również i liczbę sąsiednich istniejących już aptek nie jest pożądanem.

(LM: 12817/913 III a).

Uchwalono.

Imieniem Sekcyi V. sprawozdawca st. radca Magistratu Buczkowski wnosi:

Rada miasta uchwali:
Odnośnie do wniesionego przez magistra farmacyi **Abrahama** (Adolfa) **Raaba** podania o nadanie mu koncesyi na nową publiczną aptekę w Krakowie ze stanowiskiem:
a) przy ulicy św. Gertrudy,
b) przy ulicy Garncarskiej, lub
c) przy ulicy Jabłonowskich,
Rada miasta oświadcza Magistratowi, jako Władzy politycznej I. instancyi, że zdaniem Rady miasta utworzenie nowej apteki publicznej w pomienionych wyżej punktach miasta tak ze względu na stosunki miejscowe i liczbę ludności, jak również i liczbę sąsiednich istniejących już aptek nie jest pożądanem.
(LM: 9165/913 III a).
Uchwalono.

Imieniem Sekcyi V. sprawozdawca st. radca Magistratu Buczkowski wnosi:
Rada miasta uchwali:
Odnośnie do wniesionego przez magistra farmacyi **Władysława Adolfa** (2 im.) **Hommego** podania o nadanie mu koncesyi na nową publiczną aptekę w Krakowie ze stanowiskiem:
a) przy ulicy Starowiślnej,
b) przy ulicy Zwierzynieckiej, lub wreszcie
c) przy ulicy Bożego Ciała,
Rada miasta oświadcza Magistratowi, jako Władzy politycznej I. instancyi, że zdaniem Rady miasta utworzenie nowej apteki publicznej w pomienionych wyżej punktach miasta tak ze względu na stosunki miejscowe i liczbę ludności, jak rówież i liczbę sąsiednich istniejących już aptek nie jest pożądanem. (LM: 11165/913 III a).
Przyjęto.

Imieniem Sekcyi V. sprawozdawca st. radca Magistratu Buczkowski wnosi:
Rada miasta uchwali:
Odnośnie do wniesionego przez magistra farmacyi **Zygmunta Augusta** (2 im.) **Mora Korytowskiego** podania o nadanie mu koncesyi na nową publiczną aptekę w Krakowie ze stanowiskiem:
a) przy ulicy Wolskiej,
b) w Dzielnicy XVIII. „Warszawskie", lub
c) w Dzielnicy XIX „Grzegórzki",
Rada miasta oświadcza Magistratowi, jako Władzy politycznej I. instancyi, że zdaniem Rady miasta utworzenie nowej apteki publicznej w pomienionych wyżej punktach miasta tak ze względu na stosunki miejscowe i liczbę ludności, jak również i liczbę sąsiednich istniejących już aptek nie jest pożądanem.
(LM: 11164/913 III a).
R. m. Romanowski nadmienia, że jest już uchwała Rady miejskiej z przed 2 laty, by otwartą została apteka w Dzielnicy XVIII. t .j. na „Morgensternówce". Wobec wniosku obecnego mowca jest za reasumpcyą uchwały poprzedniej, bądź za zmianą wniosku.
Mowca zgłasza dwa wnioski:

1. Co do Dzielnicy XVIII:
„Oświadcza się Rada również przeciwnie, jednak z tego względu, że już wydała opinię przychylną na prośbę innego petenta w sprawie założenia apteki na „Morgensternówce", a więc Dzielnicy XVIII."

2. „Wzywa się Magistrat aby zwrócił się do Ministerstwa spraw wewnętrznych w sprawie szybkiego założenia **apteki na „Morgensternówce" w Dziel. XVIII.** przez załatwienie podania p. Jawornickiego".
Wniosek Sekcyi uchwalono z pierwszym dodatkiem r. m. Romanowskiego.
Dodatek drugi r. m. Romanowskiego przyjęto jako rezolucyę.

Imieniem Sekcyi V. sprawozdawca st. radca Magistratu Buczkowski wnosi:
Rada miasta uchwali:
Odnośnie do wniesionego przez magistra farmacyi **Zygmunta Augusta** (2 im.) **Mora Korytowskiego** podania o nadanie mu koncesyi na nową publiczną aptekę w Krakowie ze stanowiskiem:
a) przy ulicy Starowiślnej, lub
b) przy ulicy Dajwór przy trzecim moście na Wiśle,
Rada miasta oświadcza Magistratowi, jako Władzy I. instancyi, że zdaniem Rady miasta utworzenie nowej apteki publicznej w pomienionych wyżej punktach miasta tak ze względu na stosunki miejscowe i liczbę ludności, jak również i liczbę istniejących już aptek nie jest pożądanem. (LM: 11166/913 III a).
Uchwalono.

Kolektor w Dębnikach.

Imieniem Komisyi drogowo-kanałowej sprawozdawca st. radca Budownictwa Kłeczek zgłasza nagły wniosek:
Rada miasta uchwali:
„Gmina miasta Krakowa przyczyni się do kosztów budowy kolektora Dębnickiego datkiem w kwocie 30.000 koron (wyraźnie koron trzydzieści tysięcy) i zezwoli go wykonać bezinteresownie na potrzebnych do tego gruntach gminnych, ulicach i placach pod zastrzeżeniem:
1) że c. k. Dyrekcya dróg wodnych zbuduje ten kolektor według trasy przybrzeżnej równoległej do budowli ochronnych a przedłożonej delegatom Gminy na konferencyi w dniu 11 lutego 1913 r. jako drugą alternatywę w przeciwstawieniu do trasy idącej przez środek Dębnik;
2) że c. k. Dyrekcya dróg wodnych przystąpi jak najprędzej do budowy tego kolektora, t. j. w roku bieżącym;
3) że gmina miasta Krakowa wypłaci ten datek c. k. Dyrekcyi dróg wodnych w równych 10-ciu ratach począwszy od roku 1914.
II. Wydatek w wysokości 30.000 koron pokryć z funduszu miejskiego w 10 równych ratach wstawianych do budżetu miejskiego w dziale VI 2 „Wydatki nadzwyczajne" począwszy od roku 1914.
(LM: 65019/913 B/b).
II. Wiceprezydent Sare objaśniając sprawę popiera wnioski Komisyi.
Przewodniczący Prezydent Dr Leo proponuje stylizacyę ogólnikową ustępu II, by zamiast w 10 ratach wstawić:
„na możliwie największą ilość rat rocznych".
Wnioski poparli nadto r. m. Pająk i X. Dr. Caputa.
W głosowaniu uchwalono nagłość a następnie meritum wniosku ze stylizacyą proponowaną przez przewodniczącego.

Regulacya ulicy Nowowiejskiej.

Imieniem Sekcyi I. sprawozdawca st. radca Bud. miej. Kłeczek wnosi:

Rada miasta uchwali:

Dodatkowo do uchwały Rady miejskiej z dnia 30 kwietnia 1913 r. postanawia się w myśl § 16 *d* noweli do ustawy budowniczej Nr. 89 ustęp 3 — wysokość domów mających stanąć na ulicy Nowowiejskiej (dawniej Piotra Rosoła) Dzielnica XV. na maksymalną 10 mtr. (LM: 19053/912 B/b).

Uchwalono.

Nowe linie tramwajowe.

R. m. Beringer proponuje odroczyć do następnego posiedzenia sprawę urządzenia ulic równocześnie z budową nowej linii tramwajowej.

R. m. Dr. Gertler obawia się, by przez to nie uległa zwłoce budowa nowego tramwaju.

R. m. Maywalt proponuje by do referatu tego dołączyć już rozkład kosztów.

R. m. X. Dr. Caputa uważa rzecz już za spóźnioną.

R. m. Dąbrowski proponuje przekazać sprawę jeszcze Sekcyi III.

Wiceprezydent Sare wyjaśnia, że na mocy uchwały Komisyi drogowo kanałowej roboty już rozpoczęto — teraz idzie o rzecz natury więcej formalnej. Rozkład kosztów będzie można przedłożyć Radzie miejskiej dopiero po wykonaniu robót.

Uchwalono sprawę odroczyć do następnego posiedzenia.

Kupno walca parowego.

Imieniem Sekcyi I. i II. sprawozdawca st. radca budown. m. Kłeczek wnosi:

Rada miasta uchwali:

Wydatek na zakupno III. walca parowego drogowego w kwocie 18.200 koron, należy pokryć z pożyczki inwestycyjnej IV. „Rezerwa" i uzyskać na to zezwolenie Wydziału krajowego. (LM: 147898/912 B/b).

Uchwalono.

Kredyt dodatkowy do Dz. VI. 2 d.

Imieniem Sekcyi I. i Sekcyi skarbowej sprawozdawca st. radca budown. Kłeczek wnosi:

Rada miasta uchwali:

Rada miasta przyznaje kredyt dodatkowy w kwocie 1895 kor. 75 hal. w Dz. VI. 2 d na rok 1912 t. j. „Utrzymanie nawierzchniowe odwodnienia w Dzielnicach X—XIX. (LM: 150511/912 B/b).

Uchwalono.

Fundusz węglowy.

Imieniem Sekcyi II. sprawozdawca r. m. Heuman wnosi:

Rada miasta uchwali:

Przyjmuje się do wiadomości sprawozdanie o zamknięciu rachunkowem funduszu miejskiego składu węgla za rok 1910 i 1911 i udziela się absolutoryum odpowiedzialnym urzędnikom Miejskiej Izby Obrachunkowej. (LM: 43932/913 II).

Uchwalono.

Wybór jednego członka do Komisyi dla przemysłu gospodnio-szynkarskiego na miejsce po bł .p. Maurycym Dattnerze.

R. m. Jan Kanty Federowicz proponuje na członka Komisyi r. m. X. Dr. Caputę. (LPrez. 624/913).

Uchwalono.

Przewodniczący zamyka posiedzenie o godzinie 7¼ wieczór.

Posiedzenie tajne (29 w kad. XVI) **z dnia 2-go czerwca 1913 r.**

Etat.

1. P. **Dr. Rudolfa Sikorskiego,** radcę Magistratu w VII kl. rangi extra statum, zamianowano **radcą Magistratu w VII kl. rangi** z dotychczasowymi poborami. (LPrez. 610/912).

2. P. **Józefa Błotnickiego,** sekretarza Magistratu w VIII kl. rangi extra statum, zamianowano **sekretarzem Magistratu w VIII kl. rangi** z dotychczasowymi poborami. (LPrez. 611/912).

3. P. **Dr. Jana Wydro,** sekretarza Magistratu w VIII klasie rangi extra statum, zamianowano **sekretarzem Magistratu w VIII kl. rangi** z dotychczasowymi poborami. (LPrez. 612/912).

4. P. **Franciszka Wadowskiego,** adjunkta Magistratu w IX kl. rangi extra statum, zamianowano **adjunktem Magistratu w IX kl. rangi** z dotychczasowymi poborami. (LPrez. 615/912).

5. P. **Ludwika Urygę,** adjunkta Magistratu w IX klasie rangi extra statum, zamianowano **adjunktem Magistratu w IX klasie rangi** z dotychczasowymi poborami. (LPrez 613/912).

6. P. **Stefana Szymkiewicza,** adjunkta Magistratu w IX kl. rangi extra statum, zamianowano **adjunktem Magistratu w IX kl. rangi** z dotychczasowymi poborami. (LPrez. 614/912).

Przyjęcia do Gminy.

P. **Romana Ingardena,** em. c. k. Radcy dworu z żoną i 2-giem dzieci przyjęto do gminy m. Krakowa z uwolnieniem od taksy. (LM: 53076/913 V b).

Posiedzenie nadzwyczajne (51 w kad. XVI.) **z dnia 9 czerwca 1913 r.**

Przewodniczący Prezydent Dr. Juliusz Leo.

II. Wiceprezydent m.: Józef Sare.

Sekretarz Rady: Dr. Tadeusz Kannenberg.

Radców miejskich obecnych **60.**

Radcy miejscy: Birnbaum, Czunko, Dr. Doboszyński, Ehrenpreis, Dr. Fierich, Dr. Gross, Heuman, Jawornicki, Klemensiewicz, Kosobucki, Dr. Krongold, Dr. Lustgarten, Margulies, Mikucki, Muranyi, Dr. Julian Nowak, Porębski, Ritterman, Romanowski, Sołtysik, I. Wiceprezydent Dr. Szarski, Szatkowski, Dr. Twaróg, Wajda, Wilczyński, hr. Wodzicki **(26)** nieobecność swą usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 5½ popołudniu.

Przed porządkiem dziennym.

Pomnik poległych w 1848 r.

Sekretarz Rady odczytał pismo komitetu „Gwiazdy“, zapraszające Radę miejską na uroczystość poświęcenia pomnika poległych na ulicach Krakowa w r. 1848. Odsłonięcie pomnika odbędzie się na cmentarzu miejskim w dniu 15 czerwca 1913 r.

Urlopy.

Udzielono urlopów r. m. Peltzowi na 6 tyg.; r. m. Dr. Ponikle na 3 miesiące.

Obrady nad preliminarzem budżetu na r. 1913.

Generalnego sprawozdawcę budżetowego r. m. Jana Kantego Federowicza zwolniono od złożenia sprawozdania drukowanego w budżecie miejskim na r. 1913.

Dyskusya generalna.

Przemówienie r. m. Daszyńskiego.

R. m. Daszyński wskazał przedewszystkiem na to, że olbrzymia część ludności nie jest dopuszczoną do zarządu miejskiego, a reformy wyborczej doczekać się nie może.

Dłuższy ustęp przemówienia poświęcił r. Daszyński atakom i oszczerstwom, miotanym przez pewną część prasy na Kraków. Na pochwałę Krakowa należy powiedzieć, że nie jest gniazdem szowinizmu.

W dalszem przemówieniu domagał się mowca uniezależnienia Rady miejskiej od wpływów biurokratycznego magistratu i ubolewał nad małomiasteczkowością Krakowa, dlatego, że przestano tu się starać o rozwój życia publicznego. Mowca wskazał w końcu na niemożliwość pogodzenia prezydentury Krakowa z posłowaniem i prezesurą Koła polskiego, przez co tempo spraw miejskich zwolniało a i w Wiedniu prezydent nie posiadł różowego życia. Takie prowizoryum długo utrzymać się nie da.

Wróciwszy do sprawy reformy wyborczej, zgłasza mowca następującą rezolucyę:

Rada miasta Krakowa ubolewa nad tem, że w Sejmie nie uchwalono nowej ustawy wyborczej, dającej szerokim warstwom narodu znaczenie i wpływ w Sejmie.

Rada odpiera zarzuty, jakoby reforma wyborcza oznaczała niezdrową radykalizacyę stosunków politycznych, lub aby się sprzeciwiała narodowym interesom polskim.

Rada oświadcza się za najdalej idącą demokratyzacyą **prawa wyborczego do Sejmu** i wybitnem pomnożeniem liczby mandatów dla mieszczan, ludu wiejskiego i robotników.

Przemówienie r. m. Dr. Bandrowskiego.

R. m. dr. Bandrowski dotknął niektórych stron przedłożonego budżetu i podzielił się z wrażeniem, jakie się otrzymuje tak z budżetu, jak i tej rzeczywistości, którą się widzi. Otóż pamiętamy wszyscy chwile, w których zastanawialiśmy się nad przyłączeniem gmin podmiejskich. Zdania były wówczas podzielone — jedni wręcz obawiali się, że z tytułu tego padną na stary Kraków znaczne ciężary, którym miasto nie podoła. I nie ulega wątpliwości, że z powodu przyłączenia gmin wydatki miejskie znacznie się powiększyły. Dziś po kilku latach możemy już tę sprawę do pewnego stopnia ocenić. Do jakiegoż dochodzimy wyniku? Oto budżet nasz dochodzi poważnej cyfry 8 milionów i zamyka się nawet maleńką nadwyżką; wydatki w ostatnim roku wzrosły o przeszło milion, na co znalazło się pokrycie i to w czasach ogólnego zastoju gospodarczego i ogólnej depresyi finansowej.

A poza tem każdy chociażby i nieprzyjaciel musi przyznać — i jest to opinia ogólna — że przecież Kraków z roku na rok się odnawia, odświeża i odmładza, że wygląda inaczej niż dawniej, że w końcu ożywczy wpływ wywiera także na gminy przyłączone, podnosząc je pod każdym względem. Z tego wszystkiego koniecznie sądzić należy, że Kraków gospodarzy dobrze, ostrożnie, dążąc na tej drodze do przetworzenia się w środowisko polskiej kultury nowożytnej.

Ale budżet jest tylko projektem, rzeczywistością — są zamknięcia rachunkowe. Cóż one mówią? Oto że rok 1909 zamknął się nadwyżką 47596 K, w latach następnych to znaczy z chwilą powstania Wielkiego Krakowa zaczynają się pojawiać małe, nieznaczne, ale bądź co bądź deficyty. I tak w roku 1910 wynosi niedobór 169.494 K, w roku 1911 113.750 K. Gdy w końcu się zważy, że jeszcze bardzo ważne gospodarcze zadania musi gmina rozwiązać, to i niedobory powyższe acz bardzo nieznaczne, przecież nasuwają pewne obawy a może pewien niepokój. To samo wrażenie odnosi się z pewnych cyfr stosunkowych w budżecie. I tak ustawiając poszczególne działy budżetu według wysokości cyfr wydatkowych dostrzega się n. p., że najwyższą cyfrę wydatkową przedstawia zarząd długów miejskich (1,677.746 K) i administracya (1,612 472 K) (razem 3,290.218 K) tak, że na całą resztę gospodarczą przypada około 5 milionów. Czy nie jest to stosunek nieco niewłaściwy?

W każdym razie chwila jest poważna i słusznie zwraca na nią uwagę referent generalny budżetu, sądząc, że w przyszłości koniecznie zastanowić się należy nad wyszukaniem nowych źródeł dochodów albo podniesienia stopy podatków lub dodatków gminnych. Zdaje się, że na razie, w dzisiejszej sytuacyi, chyba pierwszą obrać wypadnie drogę. W tym duchu rozwinąć należy energiczne usiłowania.

P. referent doradza jak najdalej idące oszczędności. Oczywista, nie może być to oszczędność — brutalna; wszakże wydatki dzisiejsze są wynikiem zadań, podjętych w bliskiej lub dalszej przeszłości i zastanowienie ich równałoby się zastojowi i cofnięciu rozwoju miasta. — Co najwyżej możnaby nie przedsiębrać tego rodzaju inwestycyj i prac, które bez większej szkody dla miasta mogą być odłożone do bliższej lub dalszej nieco przyszłości.

Ale poza oszczędnością w tej ważnej chwili przełomowej potrzeba wielkiej czujności i sprężystości w prezydyum, trzeba dopilnowania regularnego przedkładania budżetu, a wreszcie rzetelnego współdziałania obywatelskiego urzędników miasta Krakowa. A w końcu do tego współdziałania należy także powołać całe obywatelstwo miasta Krakowa, ułatwiając mu je za pomocą oczekiwanej reformy ordynacyi miejskiej.

Ubolewać należy, że dotychczas tej ordynacyi nie ma i słusznie się o to upomina p. Daszyński, a także

my wszyscy. Rozmaite złożyły się powody, dla których dotychczas reforma wyborcza miejska nie doszła do skutku, a wie o nich dobrze p. poseł Daszyński, który z nami współdziałał. Ale powodem tym nie jest absolutnie niechęć, przeciwnie, wszystkie stronnictwa tej Rady, wszyscy pragniemy jak najprędzej z tym przeżytkiem, jakim jest dzisiejsza ordynacya, się rozstać. Ale wiadomo, że nie dosyć chcieć, trzeba znaleść sposób wytworzenia pewnej wspólnej koncepcyi, pewnego kompromisu, któryby mógł liczyć na trwałe powodzenie. Należy mieć przekonanie, że ta praca wkrótce przy niewątpliwie życzliwem usposobieniu wszystkich dojdzie do szczęśliwego końca. (Oklaski).

Przemówienie r. m. Perosia.

R. m. Peroś wskazywał, że obecny budżet należy rozpatrywać w świetle obecnej depresyi ekonomicznej, zmniejszenia się źródeł dochodu i zwiększenia wydatków. W tem świetle budżet, zamykający się nadwyżką, uważać należy jako zdrowy objaw gospodarki. Wydatki wzrosły głównie w działach: roboty publiczne, zdrowotność i oświata. Mimo to na pokrycie wydatków nie zaprojektowano w obecnych trudnych czasach podwyższenia podatków, a gminne zakłady jak elektrownia, gazownia i rzeźnia przy dobrej gospodarce przynoszą gminie znaczne dochody, zasilające budżet w zastępstwie podatków.

Mowca wykazywał dalej intensywną gospodarkę gminną co do rozszerzenia miasta, przyłączenia Podgórza, budowy nowych linij tramwajowych, kanałów, nowych gmachów szkolnych. W dziale dobroczynności wykazuje mowca urządzenie domu dla bezdomnych chłopców i dziewcząt, rozszerzenie domu dla nieuleczalnych kalek; w dziale inwestycyjnym wymienia aprowizacyę miasta, zakładanie mleczarń miejskich. Przypomina dalej zabiegi o zapewnienie pomieszczenia Muzeum narodowego na Wawelu, skuteczne zabiegi prezydenta o Akademię górniczą dla Krakowa i szkołę przemysłu artystycznego dla Krakowa. Za tak skuteczne zabiegi w interesie miasta zasługuje prezes Koła na szczerą wdzięczność. Na potrzeby gmin przyłączonych wydał Kraków około 6 milionów koron; podatki za ten czas z owych gmin przyniosły około 550.000 K; różnicę zwyżkową dopłaciło dawne miasto. Z drugiej strony prawdą jest, że 22% wydatków jest na administracyę za wysoki, aczkolwiek płace urzędników są skromne. Wobec tego niezbędnem jest jak najrychlejsza reorganizacya administracyi gminnej; dalej koniecznem jest przyspieszenie reorganizacyi zakładu czyszczenia miasta, lepsze pomieszczenie zakładu Brata Alberta, dalej lepsze pomieszczenie aresztów gminnych.

Najważniejszą rzeczą jest obmyślenie pomocy dla rękodzielników, znajdujących się w bardzo trudnem położeniu; mowca zapytuje, skąd mogą czerpać środki krawcy, szewcy i stolarze, skoro mamy tyle sklepów z obcem obuwiem, ubraniem i meblami. Pomoc może nastąpić przez budowę domu rękodzielniczego i warsztatów pomocniczych maszynowych. Klub polskiego Stronnictwa demokratycznego mieszczańskiego stawia postulat niesienia pomocy rękodzielnikom na pierwszem miejscu.

Dalsze przemówienia.

R. m. X. Caputa sądzi, że sprawa reformy miejskiej ordynacyi wyborczej należy przed forum Rady miasta; mowca wskazuje wobec wywodów r. m. Daszyńskiego, że nie można robić zarzutów duchowieństwu, że jest przeciwne reformie wyborczej, ponieważ mowca sam po upadku cztero-przymiotnikowego prawa głosowania do gminy, postawił rezolucyę, żądającą najbardziej postępowego prawa głosowania. Rada nie powinna się zajmować sejmową reformą wyborczą, sprawa ta należy do publicznych zgromadzeń. Mowca postawił rezolucyę o przejście do porządku dziennego nad wnioskami r. m. Daszyńskiego.

R. m. Tadeusz Starzewski podnosi, nie dla polemiki, lecz dla faktycznego sprostowania, że przeciwko stronnictwu Prawicy narodowej podniosła się orgia nienawiści i fałszywych insynuacyj. Stronnictwo to pracuje 50 lat; mogło się mylić, ale zawsze kierowało się najlepszą wolą. Co do duchowieństwa, mowca stwierdza, że stronnictwo Prawicy narodowej zwracało się do reprezentantów duchowieństwa z usilną prośbą, aby kandydowali do parlamentu; nadeszły odmowne odpowiedzi pod pozorem, że szans nie mają. Wobec dzisiejszych ciężkich stosunków zewnętrznych, stronnictwo Prawicy narodowej stoi na stanowisku, że należy dążyć do wspólnej łączności i szukać pomocy innych narodowo usposobionych żywiołów.

R. m. X. Caputa zaznacza jeszcze, że musiał wystąpić w obronie duchowieństwa.

R. m. Maryan Starzewski oświadczył się przeciwko drugiemu ustępowi rezolucyi r. m. Daszyńskiego.

Przemówienie Prezydenta Dr. Leo.

Prezydent Dr. Leo. wskazał, że dyskusya nad budżetem przybrała poniekąd cechę polityczną. Reforma opierała się na zasadzie porozumienia, wybory do Sejmu mają rozstrzygnąć o tem, jak się przyszła sytuacya ułoży. Nie pora dzisiaj o tem rozstrzygać, ale zaznaczyć należy, że dużo zamieszania wywołują różne tendencyjne doniesienia gazet. Są pewne biura, oczerniające systematycznie ludzi i rozsyłające oszczerstwa do Warszawy i Poznania; potem się żąda, aby ci oczerniani politycy mieli wpływ i znaczenie.

Z oburzeniem mowca odpierał zarzut jednego z profesorów we Lwowie, jakoby Kraków był najmniej polskiem miastem; zarzut ten dąży do poróżnienia Polaków ze wschodniej i zachodniej części kraju. Przeciw takim usiłowaniom poróżnienia musimy się energicznie bronić.

Dalej mowca poświęcił obszerny ustęp swej mowy sprawie gminnej reformy wyborczej i odpiera zarzuty r. m. Daszyńskiego. Wskazanem jest takie postępowanie, aby gminna reforma wyborcza objęła wszystkie przyłączone gminy i aby była dostrojoną do krajowej ordynacyi wyborczej. Mowca zaznacza, że partya socyalno-demokratyczna nie rozwinęła takiej żywej agitacyi na reformą sejmową, jak za parlamentarną.

Budżet od chwili przyłączenia gmin do Krakowa wzrósł o 3,700.000 K, to jest blisko o 100% i gdyby nawet zawierał zarzucany przez r. m. Daszyńskiego deficyt 310 000 K to z uwagi na wielkie dokonane inwestycye nie byłoby w tem nic groźnego. Trzeba rozważyć, że z tytułu amortyzacyi pożyczki miejskiej i wielkich przedsiębiorstw gminnych miasto odpisuje z dochodów około pół miliona koron, co byłoby przeciwwagą dla rzekomego deficytu 310 tysięcy koron. W rzeczywistości

budżet tegoroczny wykazuje równowagę. W ostatnich latach miasto łożyło ogromne sumy na różne inwestycye, przedsiębiorstwa, kanalizacyę itd. wobec czego wydatki w daleko żywszem tempie wzrastają, niż poprzednio. Niemniej wskazana jest ostrożność, bo kapitał jest drogo oprocentowany, każda więc inwestycya wtedy winna być przeprowadzoną, jeżeli dochód z niej pokryje koszta oprocentowania wydanego kapitału. Następnie mowca omawia postęp robót około obwałowania i skanalizowania Wisły. Zbliża się chwila, kiedy Wisła, która szerzyła postrach, w dzielnicach nadbrzeżnych ujęta w karby, stanie się pożyteczną arteryą komunikacyjną.

Co do Akademii górniczej, to wnet rozpocznie się jej budowa i prawdopodobnie jeszcze tego roku będziemy obchodzili uroczystość poświęcenia jej kamienia węgielnego. Cesarz projekt zatwierdził, a delegat ministerstwa wybrał grunt pod jej budowę. W końcu prezydent oświadczył, że rozolucyę r. Daszyńskiego podda pod obrady i głosowanie przy końcu obrad szczegółowych nad budżetem.

Dyskusya szczegółowa.

DZIAŁ I.

Zarząd główny.

Sprawozdawca dyr. m. Izby Obrachunkowej Krzyżanowski przedstawia:

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . .	K 1,593.560	
„ nadzwyczajne . .	„ 21.658	K 1,615218
Dochody zwyczajne . . .	K 376010	
„ nadzwyczajne . .	„ —	„ 376.010
Niedobór . . .		K 1,239.208

R. m. Dr. Gertler wyraża życzenie by przez reorganizacyę zabezpieczyć byt pomocników kancelaryjnych. Zapytuje dalej kiedy wejdzie w życie nowa manipulacya Magistratu, oraz kiedy wyjdą w druku normalia.

R. m. Pająk zarzuca, że wydatki w dziale budownictwa miejskiego są stosunkowo za wysokie. Prosi nadto o wcześniejsze przedkładanie budżetu pod obrady Rady miejskiej.

R. m. Hałatkiewicz zgłasza rezolucyę:

„Rada Miasta upoważnia Pana Prezydenta Miasta aby wyjątkowo wliczył tym **praktykantom kancelaryjnym** — którzy złożyli przepisany egzamin kancelaryjny — czas spędzony przed 15/12 1911 to jest przed ich zaprzysiężeniem i w miarę wolnych posad zamianował ich urzędnikami kancelaryjnymi w XI kl. rangi statusu miejskich urzędników kancelaryjnych".

(LM: 76819/913 Prez.)

R. m. Dąbrowski domaga się zetatowania pewnej liczby miejsc, zajętych przez dyetaryuszów.

Wyjaśnień udzielali II wiceprez. Sare i dyrektor Grodyński.

Dział I przyjęto, rezolucyą r. m. Hałatkiewicza uchwalono do regulaminowego traktowania.

DZIAŁ II.

Zarząd majątku miejskiego.

Sprawozdawca r. m. Beringer przedstawia:

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . .	K 210.624	
„ nadzwyczajne . .	„ 7805	K 218.429
Dochody zwyczajne . . .	K 1,461.472	
„ nadzwyczajne . .	„ 160.000	„ 1,621.472
Nadwyżka pokrycia . . .		K 1,403.043

R. m. Konopiński zgłasza rezolucyę:

„Wzywa się prezydyum miasta i magistrat, aby obmyśliły sposoby, celem ożywienia i należytego funkcyonowania **restauracyi miejskiej w starym teatrze**".

(LM: 76822/913 Ia)

R. m. Dr. Maryan Starzewski zgłasza rezolucyę:

„Rada miejska zaleca jaknajżyczliwsze załatwienie podania **Związku ekonomicznego urzędników** i t. d. o odstąpienie gruntu pod budowę własnego domu".

(LM.: 76823/913. Ia)

R. m. Bujwid zgłasza rezolucyę:

„Magistrat przyjdzie z wnioskami w sprawie uporządkowania wewnątrz **Sukiennic** celem lepszego zużytkowania sklepów". (LM: 76821/913. Ia).

Po wyjaśnieniach r. m. Beringera,

Dział II uchwalono. Rezolucye zgłoszone przekazano do regulaminowego traktowania.

Przewodniczący zamyka posiedzenie o godz. 9½ wieczór.

Posiedzenie nadzwyczajne (52 w kad. XVI.) **z dnia 10 czerwca 1913 r.**

Przewodniczący Prezydent Dr. Juliusz Leo.

II. Wiceprezydent m.: Józef Sare.

Sekretarz Rady: Dr. Tadeusz Kannenberg.

Radców miejskich obecnych **64.**

Radcy miejscy: Birnbaum, Czunko, Drozdowski, Dr. Gross, Iglicki, Jawornicki, Klemensiewicz, Dr. Lustgarten, Margulies, Maywalt, Mikucki, Muranyi, Nowak Stanisław, Porębski, Ritterman, Romanowski, Schmelkes, Sołtysik, Dr. Maryan Starzewski, I. Wiceprezydent Dr. Szarski, Szatkowski, Dr Twaróg, hr. Wodzicki **(23)** nieobecność swą usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 5½ popołudniu.

Przed porządkiem dziennym.

Napady na młodzież polską.

R. m. Konopiński przypomina, że coraz częściej młodzież polska z zachodnich kresów Galicyi i wschodnich Śląska, bywa przedmiotem napadów ze strony ludności niemieckiej. Za nasz grosz ofiarny utrzymywane są w tamtych stronach dla dzieci polskich szkoły, które właściwie gminy utrzymywać powinny

W zamian za tę ofiarność polską, na dzieci polskie i ich nauczycieli na wycieczkach napadają rzekomo kulturalni Niemcy w iście zbójecki sposób. Nie słyszymy też prawie nigdy o ukaraniu winnych publicznego gwałtu.

Jesteśmy zbyt może lojalni i... cierpliwi wobec Niemców w naszym kraju, ale niech nas nikt nie zmusza, abyśmy w zastosowaniu do nich inny zastosowali system i odmienną od dotychczasowej metodę. Dlaczego mowca zgłasza następujący wniosek nagły:

Rada m. Krakowa uchwala:

Uprasza się posłów krakowskich, aby postarali się o wniesienie w radzie państwa interpelacyi do rządu następującej osnowy:

Czy rządowi wiadomo, że w zachodnich, kresowych okolicach Galicyi i we wschodnich okolicach Śląska, od dłuższego czasu nie istnieje bezpieczeństwo publiczne w zastosowaniu do młodzieży szkół polskich, która coraz częściej jest przedmiotem zbójeckich napadów ze strony ludności niemieckiej?

Czy i jakie zarządzenia poczyniły władze publicznego bezpieczeństwa, aby winnych tych zbójeckich napadów wyśledzić i ukarać?

Czy administracya państwa wyda stosowne zarządzenia, aby tego rodzaju gwałty publiczne nie zakłócały zagwarantowanego ustawami zasadniczemi spokoju publicznego w zastosowaniu do ludności polskiej.

Nagłość i meritum wniosku jednogłośnie uchwalono.

Budżet na r. 1913.

Dalszy ciąg obrad szczegółowych.

DZIAŁ III.

Opodatkowanie i opłaty gminne.

Sprawozdawca dyr. m. Izby Obrach. Krzyżanowski przedstawia:

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . .	K 1.060		
„ nadzwyczajne . .	„ —	K 1.060	
Dochody zwyczajne . . .	K 3,501.922		
„ nadzwyczajne . .	„ 150.000	„ 3,651.922	
Nadwyżka pokrycia . . .		K 3,650.862	

Wniosek Komisyi budżetowej i administracyjnej.

„Rada miasta uchwali:

Z chwilą otwarcia nowego **dworca towarowego** w dzielnicy Krowodrza, zaprowadza się **pobór myta** z kolejowych dworców towarowych do miasta, a to wedle taryfy dla miasta Krakowa obowiązującej.

Wykonanie tej uchwały poleca się Administracyi akcyzy".

Dział III oraz rezolucyę budżetową uchwalono.

DZIAŁ IV.

Zarząd długu miejskiego.

Sprawozdawca dyr. m. Izby obrach. Krzyżanowski przedstawia:

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . .	K 1,677.746	
„ nadzwyczajne . .	„ —	K 1,677.746
Dochody zwyczajne . . .	K 568.436	
„ nadzwyczajne . .	„ —	„ 568.436
Niedobór . . .		K 1,109.310

Uchwalono.

DZIAŁ V.

Bezpieczeństwo publiczne.

Sprawozdawca r. m. Dąbrowski przedstawia:

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . .	K 547.073	
„ nadzwyczajne . .	„ 14.924	K 561.997
Dochody zwyczajne . . .	K 10.250	
„ nadzwyczajne . .	„ 200	„ 10.450
Niedobór . . .		K 551.547

oraz rezolucye komisyi budżetowej.

1. „Wzywa się Magistrat, aby w jak najkrótszym czasie przedłożył kosztorys budowy domu dla funkcyonaryuszy miejskiej **Straży pożarnej i Zakładu czyszczenia miasta**". (LM: 76862/913. Ia).

2. „Wzywa się Magistrat, aby w I. połowie bieżącego roku przedłożył kosztorys budowy domu dla **aresztów miejskich**, tak by przed upływem terminu wypowiedzenia najmu, można było najem wypowiedzieć i do budowy nowego domu przystąpić".

(LM: VI c $\frac{800}{3}$/913).

3. „Wzywa się Magistrat, aby celem usunięcia nieznośnych stosunków bezpieczeństwa publicznego, przedłożył wnioski celem utworzenia **komisaryatu policyjnego w Dębnikach**". (LM: 76863/913. Va).

4. „Poleca się Magistratowi, aby sprawę **oświetlenia gmin przyłączonych** wziął pod rozwagę". (LM: 76864/913 Ia).

R. m. Domański domagał się poprawy oświetlenia na przedmieściach.

R. m. Guzikowski stwierdził, że bezpieczeństwo w Alei Słowackiego i na Krowodrzy pozostawia wiele do życzenia. Mowca sądzi, że policya konna jest zbyteczną, a zamiast jednego policyanta konnego opłaciłoby się czterech policyantów pieszych.

R. m. Miedniak wskazuje na to, że policya krakowska koresponduje z magistratem po niemiecku.

R. m. Chwastek domagał się lepszego uposażenia straży pożarnej ochotniczej na Krowodrzy.

R. m. Gertler zgłasza rezolucyę:

„Rada miejska uprasza prezydyum o poczynienie dalszych starań celem **zmiany wojskowej straży policyjnej na cywilną**". (LM: 76825/913. Va).

Nadto porusza sprawę niedostatecznego oświetlenia gmin podmiejskich.

R. m. Bartoszewicz domaga się zaprowadzenia oświetlenia elektrycznego w ulicach miasta. Budżet zamieszcza tylko projekty oświetlenia takiego w Dąbiu i Ludwinowie.

R. m. Konopiński domagał się oświetlenia Rynku na rogach lampami łukowemi, placu przed Izbą handlową i wylotu ulicy Basztowej, Andrzeja Potockiego i Lubicz.

Wiceprz. Sare oświadcza, że w tych dniach komisya elektryczna zaproponuje oświetlenie lampami łukowemi całego śródmieścia w obrębie plant i naokoło plant. Spodziewać się należy, że w połowie listopada sto lamp łukowych oświetli główne ulice miasta Co do policyi, zwraca wiceprezydent uwagę, że prezydent dr. Leo już przed kilku laty postawił w Sejmie wniosek o podjęcie starań celem przemiany policyi wojskowej w Krakowie na miejską. O ile w tym kierunku rząd pójdzie gminie na rękę, sprawa będzie załatwioną.

R. m. Czubryt prosi o lepsze oświetlenie Zakrzówka.

Porusza sprawę komisaryatu w Dębnikach i prosi o straż policyjną na kapelance.

R. m. Chwastek dopomina się o lepsze oświetlenie Krowodrzy.

R. m. Dr. Merz zgłasza rezolucyę:

„Rada miasta przyjmuje z uznaniem do wiadomości zakomunikowane przez Prezydyum miasta wyjaśnienie w sprawie **oświetlenia śródmieścia**, i wyraża życzenie aby zainstalowanie światła elektrycznego w śródmieściu nastąpiło jeszcze w r. 1913“. (LM: 76824/913. I a).

Dział V przyjęto — rezolucye uchwalono do regulaminowego traktowania.

DZIAŁ VI.

Budowy i roboty publiczne.

Sprawozdawca r. m. Turski przedstawia:

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . .	K	507.212		
„ nadzwyczajne . .	„	75.752	K	582.964
Dochody zwyczajne . . .	K	252 111		
„ nadzwyczajne . .	„	—	„	252.111
Niedobór . . .			K	330.853

oraz rezolucye komisyi budżetowej.

1. Wzywa się Magistrat, aby korzystając z istniejących ustaw melioracyjnych wdrożył jeszcze w roku bieżącym kroki wstępne mające na celu **uregulowanie rzeki Białuchy** na obszarze Prądnika Czerwonego i Białego.

2. Wzywa się Magistrat, aby za pomocą odpowiednich zarządzeń oraz zachęty i ułatwień dla stron interesowanych przeprowadził jaknajrychlej pewne **zmiany dotyczące wozów** kursujących w obrębie Krakowa mianowicie:

a) zmianę używanych obecnie spiczastych ocylów u podków koni na tak zwane H ocyle,

b) zmianę wązkich obręczy kół u wozów ciężarowych na szerokie. (LM: 76865/913. I a).

3. Wzywa się Prezydyum o poczynienie energicznych starań, celem ostatecznego dokończenia **zasklepienia Rudawy na Błoniach** wzdłuż „Alei 3-go Maja“. (LM: 76866/913 I a).

4. Wzywa się Magistrat, aby na ulicach łączących się z ulicami asfaltowymi urządzono **bruk** przynajmniej na przestrzeniach bezpośrednio łączących się **z ulicami asfaltowemi.** (LM: 76867/913. B/b).

R. m. Dr. Krzetuski zgłasza rezolucyę:

„1. upoważnia się Prezydyum miasta, oraz Sekcyę skarbową do zaciągnięcia w czasie jak najkrótszym **pożyczki amortyzacyjnej lub krótkoterminowej** (co najmniej na 3 lata) w wysokości 1,500.000 K, pod warunkami jak najkorzystniejszymi,

2) z funduszów tej pożyczki należy:

a) zwrócić funduszowi regulacyjnemu opłacone dotychczas funduszowi obrotowemu odsetki w kwocie 276.470 K;

b) zwrócić funduszowi obrotowemu kwotę 117.000 K, preliminowane w dziale VI poz. 2. g. h. 4. D E. budżetu na rok 1913;

c) użyć całej reszty na rozpoczęcie **budowli szkolnych** w miejsce baraków szkolnych w starym Krakowie i zaopatrzenie dzielnic przyłączonych w najpotrzebniejsze ubikacye szkolne“. (LM: 76828/913. Prez.).

R. m. Heuman zgłasza rezolucyę:

„Rada miasta uchwala przyspieszyć **regulacyę i kanalizacyę** tych okolic miasta gdzie miasto grunta posiada, celem przygotowania parcelacyi takowych“. (LM: 76826/913. B/b).

R. m. Gertler wyraził życzenie, aby asfaltowanie ulic odbywało się we własnym zarządzie miejskim i aby czyniono dostateczne zapasy kamienia na cele szosowania ulic.

R. m. Dębicki podnosi, że gościniec od nowego mostu na Rudawie na Półwsiu do ulicy św. Jadwigi podczas deszczu zamienia się w jezioro błotne, bo jest on w ten sposób zniwelowany, że nie ma żadnego odpływu.

R. m. Dr. Schneider zgłasza rezolucyę:

„Rada miasta wzywa Prezydyum o poczynienia energicznych starań, celem ostatecznego załatwienia sprawy **zasklepienia młynówki** w obrębie miasta (starego) Krakowa“. (LM: 76827/913. Ia).

R. m. Bujwid dopomina się o lepsze skrapianie ulic.

R. m. X. Dr. Caputa sądzi, że należałoby więcej ulic brukować bosaltoidem.

Po wyjaśnieniach II wiceprezydenta Sarego i sprawozdawcy r. m. Turskiego,

Dział VI przyjęto — rezolucye zaś przekazano do regulaminowego traktowania.

DZIAŁ VII.

Upiększenie miasta.

Sprawozdawca r. m. Jndkiewicz przedstawia:

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . .	K	94.127		
„ nadzwyczajne . .	„	18740	K	112.867
Dochody zwyczajne . . .	K	12597		
„ nadzwyczajne . .	„	—	„	12.597
Niedobór . . .			K	100.270

R. m. Mendelsburg zgłasza rezolucyę:

„Poleca się:

1. **uporządkowanie placu Św. Ducha.**

2 Nałożenie obowiązku na oferentów ustawienia estetycznych straganów“. (LM: 76829/913. III b).

R. m. Hałatkiewicz zgłasza rezolucyę:

„R. m. — wzywa Zarząd Miasta aby w porozumieniu z komisyą plantacyjną — przeprowadził dochodzenia w kierunku **rozszerzenia plantacyi miejskich**, przez zniesienie zbytecznych chodników względnie wylotów ulic przecinających plantacye i na tej podstawie stosowne wnioski Radzie m. przedłożył“. (LM: 76830/913. Ia).

R. m. Dr. Meizels zgłasza rezolucyę:

„Wzywa się Magistrat aby:

1. w najbliższym czasie przedłożył wnioski co do utworzenia publicznego placu i publicznego ogrodu i placu zabawowego w Dz. VIII;

2. aby przygotował wnioski w sprawie usunięcia **szkoły barakowej przy ul. Dietla** i uporządkowania części ulicy Dietla od Stradomia do Wisły“.

(LM: 76835/913. IV).

R. m. Bujwid zgłasza 3 rezolucye:

1. „**Drut kolczasty na plantach** powinien być zniesiony, mogący sprowadzić skaleczenie bardzo niebezpieczne“. (LM: 76833/913. Ia).

2. „Zarząd miasta postara się zabezpieczyć od dalszej parcelacyi **park Strzelecki**, ew. zakupić go na cel ogrodu miejskiego“. (LM: 76832/913. Ia).

3. „Zarząd miasta postara się o **uprzystępnienie placów** w pobliżu miasta położonych do celów przechadzek dla mieszkańców m. Krakowa“. (LM: 76834/913 B/b).

R. m. Domański domagał się założenia parku na zakupionych przez miasto gruntach na Sikorniku.

R. m. Gertler sądzi, że kilka małych parków nie zastąpi wielkiego parku, co do którego były już pewne plany. Prezydyum powinno zająć się tą sprawą.

Poddaje myśl czy nie było wskazane rozpocząć na nowo pertraktacye o zakupno Woli Justowskiej. W końcu domaga się skreślenia 30 K za sprzedaż kasztanów na plantach.

R. m. Dr. Julian Nowak domaga się, by przy parcelacyi gruntów pofortecznych nie projektowano za dużo ulic i dróg, lecz więcej przestrzeni zostawiono na zieleń.

R. m. Pająk zgłasza rezolucyę:

„Rada miasta wzywa Magistrat do opracowania projektu uporządkowania **parku miejskiego na Dębnikach** i przedłożenia go odpowiednim komisyom i sekcyom Rady z tem, że potrzebną na uporządkowanie kwotę wstawić należy do budżetu na rok 1914“.

(LM: 76831/913. Ia).

R. m. Konopiński zapytuje, czy wypowiedziana jest dzierżawa terenu wyścigów konnych, na którym należałoby założyć ogród publiczny? Park Jordana wymaga przedewszystkiem rozszerzenia, albo w kierunku gruntów po wystawie architektonicznej, albo w kierunku placu wyścigowego. Gmina powinna także plac ten powystawowy po dwóch latach przejąć. Zarząd ogrodów miejskich powinien już dzisiaj zająć się wypracowaniem planów dla upiększenia nowych bulwarów i ogrodów miejskich. Park Jordana należałoby powierzyć osobnemu ogrodnikowi.

Referent r. m. Judkiewicz wyjaśnia, że Towarzystwu wyścigowemu wypowiedziano już umowę, która się kończy z rokiem 1915. Wtedy będzie można pomyśleć o rozszerzeniu parku Jordana. Następnie referent odpowiedział na inne podniesione sprawy.

Dział VII przyjęto — rezolucye przekazano do regulaminowego traktowania.

DZIAŁ VIII.

Zarząd targowy.

Sprawozdawca dyr. Miejskiej Izby Obrachunkowej Krzyżanowski przedstawia:

BILANS.

Wydatki zwyczajne	kor. 91181		
„ nadzwyczajne . .	„ 24130	kor. 115311	
Dochody zwyczajne	kor. 170201		
„ nadzwyczajne . .	„ 20000	„ 190201	
Nadwyżka . . .		kor. 74890	

R. m. Dr. Gertler zgłasza rezolucyę:

1. „Uprasza się Prezydyum miasta o jak najrychlejsze przygotowanie i przedłożenie wniosków dotyczących budowy **centralnej hali targowej**.

2. Uprasza się Prezydyum miasta o jak najrychlejsze przeniesienie **targowiska końskiego na Groblach**“, (LM: 76836/913 III b).

Dział VIII przyjęto, rezolucyę uchwalono przekazać do regulaminowego traktowania.

DZIAŁ IX.

Zdrowotność miasta.

Sprawozdawca r. m. Dr. Pareński przedstawia:

BILANS.

Wydatki zwyczajne	kor. 823857		
„ nadzwyczajne . .	„ 19790	kor. 843647	
Dochody zwyczajne	kor. 425965		
„ nadzwyczajne . .	„ 400	„ 426365	
Niedobór . . .		kor. 417282	

oraz rezolucye Komisyi budżetowej:

1. Wzywa się Magistrat, aby przygotował wnioski co do budowy **katakumb** przez gminę miasta Krakowa. (LM: 76868/913 I a).

2. Wzywa się Magistrat, aby przedłożył wnioski w sprawie założenia **Zakładu pogrzebowego miejskiego.** (LM: 76869/913 Fiz.).

R. m. Bujwid zgłasza rezolucyę:

„Zarząd miasta zechce wziąć pod uwagę przyspieszenie budowy **zakładów sanitarnych**, która jest sprawą konieczną dla należytego utrzymania stosunków zdrowotnych“. (LM: 76837/913 Fiz.).

R. m. Chwastek zgłasza rezolucyę:

„Rada miasta uchwali **zwrot opłat akcyzowych** od ziemiopłodów za rok 1913 wszystkim tym obywatelom rolnym, których grunta są położone poza linią akcyzy. (L: 1983/913 Akc.).

R. m. Dr. Rosenblatt podnosi kwestyę fałszowania środków spożywczych i domaga się, aby sprawozdanie z czynności laboratoryum miejskiego zostało ogłoszone.

R. m. Dr. Domański podnosi zalety chłodni miejskiej i prosi członków Rady, aby w jedną niedzielę zwiedzili ten znakomity zakład miejski.

R. m. Miedniak domagał się ustanowienia czterech dozorców dla pilnowania kwiatów na grobowcach.

R. m. Kęsek zgłasza rezolucyę:

„Wzywa się Magistrat aby postarał się o osuszenie błotnistych **stawków w dzielnicy Płaszów**".

(LM: 76839/913 B/b).

R. m. Dębicki zgłasza rezolucyę:

„Magistrat weźmie pod rozwagę urządzenie **kąpieli rzecznych w Wiśle** w miejscu odpowiedniem (za klasztorem Norbertanek n. p.)". (LM: 76838/913 V a).

R. m. Guzikowski porusza sprawę unormowania wywozu popiołu z realności w gminach przyłączonych.

Po wyjaśnieniu sprawozdawcy Dr. Pareńskiego i fizyka Dr. Janiszewskiego, Dział IX uchwalono — rezolucye przekazano do regulaminowego traktowania.

DZIAŁ X.

Dobroczynność.

W zastępstwie sprawozdawcy r. m. Dr. Krongolda referent dyrektor miejskiej Izby obrachunkowej Krzyżanowski przedstawia:

BILANS.

Wydatki zwyczajne	kor. 315166		
„ nadzwyczajne . .	„ 8195	kor. 323361	
Dochody zwyczajne	kor. 218441		
„ nadzwyczajne . .	„ —	„ 218441	
	Niedobór . . .	kor. 104920	

R. m. Dr. Ignacy Landau zwraca uwagę na postępowanie Magistratu odnośnie do kupców i przemysłowców, których się karze często niesłusznie bez dania im możności wykazania, że się żadnego przekroczenia nie dopuścili. Dotyczy to wypadków, gdzie wpływają doniesienia (z okazyi zamykania sklepów i t. p.), a kupcowi, często po kilku miesiącach dopiero słuchanemu, nie daje się wiary, tylko poprzestaje się na doniesieniu. Kupcy nasi nie mogą, zwłaszcza w dzisiejszych czasach, być narażani na tracenie czasu na przesłuchania z powodu nieuzasadnionych doniesień. Prezydyum miasta temu natychmiast zaradzić powinno, bo stan ten trwa już od kilku lat. — Druga sprawa, to ciągłe kary, kupcom wymierzane za wywieszanie artykułów sklepowych tam, gdzie kupiec nie może sobie wystawy sklepowej urządzić. Raz wreszcie musi ten stary przepis, którego niema w żadnem większem mieście, być zniesiony i musi się dać możność, aby i drobni kupcy przecież żyć mogli.

R. m. X. Dr. Caputa zgłasza rezolucyę:

„Rada miasta przekazuje sprawę wydatniejszej **subwencyi dla Stow. Rady opiekuńczej** Sekcyi skarbowej do uwzględnienia". (LM: VI c $\frac{868}{12}$/913).

R. m. Miedniak również przemawiał w sprawie wymierzania kar za drobne przekroczenia przemysłowe i porozumienia się Magistratu z Dyrekcyą policyi, ażeby żołnierze policyjni postępowali ściśle według obowiązujących przepisów.

R. m. Dr. Pareński zgłasza szereg rezolucyj:

1. Rada miasta uchwali:

„Uprasza się Pana Prezydenta o wydanie odpowiednich zarządzeń, aby adaptacya realności w Dzielnicy XII nastąpiła w ciągu miesiąca lipca i sierpnia b. r. tak, aby od początku września b. r. **Miejski Zakład dla bezdomnych chłopców** mógł znaleść w niej odpowiednio pomieszczenie". (LM: VI c $\frac{763}{11}$/913).

2. Rada miasta uchwali:

„I. Uprasza się Pana Prezydenta miasta o wydanie zarządzeń, aby **Zakład wychowawczy dla bezdomnych dziewcząt** umieszczony dotąd w schronisku dla bezdomnych, do dnia 15 września b. r. przeniesiono i umieszczono w budynku poszkolnym w Dzielnicy XII, ulica Flisacka l. 26.

II. Wzywa się Magistrat, aby w jak najkrótszym czasie przedłożył Radzie miejskiej sprawozdanie i wnioski co do przyjęcia Gminy powyższego Zakładu wraz **z taksą dzienną** utrzymania wychowanek w Zakładzie".

(LM: VI c $\frac{869}{5}$/913).

3. Rada miasta uchwali:

„Uprasza się Pana Prezydenta o wydanie zarządzeń, aby przybudowa w szkole na Zwierzyńcu ukończoną została w roku bieżącym tak, aby jeszcze przed nadchodzącą zimą można pomieścić **żłóbek dla niemowląt** w realności po Łazarskich, zajętej dotąd na szkołę". (LM: 76840/913 IV).

4. „Wzywa się Magistrat, aby w przeciągu 6 miesięcy poczynił studya i przedłożył Radzie miejskiej sprawozdanie i wnioski co do założenia miejskiego **Zakładu wychowawczego dla sierot** obojga płci umysłowo słabo rozwiniętych lub upośledzonych". (LM: VI c 872/913).

5. Rada miasta uchwali:

„Wzywa się Magistrat, aby do dnia 1 marca 1914 r. na podstawie poczynionych studyów przedłożył Radzie miejskiej sprawozdanie i wnioski co do założenia miejskiej **kolonii leśnej** dla systematycznego leczenia dzieci utrzymywanych i wychowywanych kosztem Gminy".

(LM: VI c 871/913).

6. Rada miasta uchwali:

„Uprasza się Pana Prezydenta, aby dążył do jak najrychlejszego nabycia w okolicy Krakowa odpowiedniego kompleksu gruntów wraz z budynkami na urządzenie **domu przymusowej pracy**". (LM: VI c $\frac{873}{7}$/913).

7 Rada miasta uchwali:

„Wzywa się Magistrat, aby już w bieżącym roku wysłał na **kolonię leśną**, utrzymywaną przez Braci Tercyarzy w Zakopanem, 40 chorych dzieci obojga płci, utrzymywanych w miejskich Zakładach humanitarnych dla poratowania zdrowia i przedstawił Radzie miejskiej a względnie Sekcyi dobroczynnej najpóźniej do dnia 20 czerwca b. r. odpowiednie wnioski". (LM: VI c $\frac{793}{1}$/913).

II. Wiceprezydent Sare w odpowiedzi na interpelacyę r. m. Dr. Ignacego Landaua i r. m. Miedniaka wyjaśnił, że w sprawie nakładania grzywien na przekroczenia przemysłowe robi wszelkie możliwe ulgi, a Magistratowi zalecił łagodne postępowanie.

Dział X przyjęto — rezolucye przekazano do regulaminowego traktowania.

DZIAŁ XI.

Sztuka i zabytki historyczne.

Sprawozdawca radca miej. Dr. Wasung przedstawia:

BILANS.

Wydatki zwyczajne	kor. 175417		
„ nadzwyczajne . .	„ 72692	kor. 248109	
Dochody zwyczajne	kor. 58396		
„ nadzwyczajne . .	„ 21000	„ 79396	
Niedobór . . .		kor. 168713	

oraz rezolucye Komisyi budżetowej:

1. „Wzywa się Magistrat by bezwarunkowo w jak najkrótszym czasie przedłożył wnioski w sprawie **ubezpieczenia artystów i artystek Teatru miejskiego**, dłużej w Krakowie przebywających“. (LM: 76870/913 Prez.).

2. „Rada miasta konstatując z ubolewaniem, że **subwencye państwowe na cele Muzeum Narodowego** są za niskie w stosunku do znaczenia tej instytucyi i subwencyi przyznawanych przez Rząd innym krajom, zwłaszcza że w najbliższym czasie wzmogą się wydatki wskutek przeniesienia Muzeum Narodowego na Wawel, wzywa Prezydyum, by przy pomocy Koła polskiego, starało się uzyskać od Państwa znaczniejsze na ten cel fundusze“. (LM: 76871/913 IV).

R. m. Dr. Gertler zgłasza rezolucyę:

„Uprasza się Prezydyum miasta o jak najrychlejsze załatwienie sprawy **ubezpieczenia artystów i artystek Teatru miejskiego** w Krakowie“. (LM: 76841/913 Prez.).

R. m. Dr. Fierich złożył sprawozdanie o postępie **jubileuszowego wydawnictwa z czasów Rzeczypospolitej krakowskiej**. Wydawnictwo tych źródeł wymagające dużo pracy naukowej możliwe, że okaże się w druku dopiero w r. 1915, pomimo, że druk już rozpoczęto teraz.

Mowca prosi dalej, by przy sposobności pracy nad reformą administracyjnej części statutu miejskiego utworzono **z Archiwum akt dawnych** instytucyę samodzielną.

Dział XI przyjęto — rezolucye przekazano do regulaminowego traktowania.

Przewodniczący zamyka posiedzenie o godzinie 9-ej wieczór.

Posiedzenie nadzwyczajne (53 w kad. XVI) **z dnia 12 czerwca 1913 r.**

Przewodniczący II. Wiceprezydent Józef Sare.

Sekretarz Rady: Dr. Tadeusz Kannenberg.

Radców miejskich obecnych **56**.

Radcy miejscy: Birnbaum, Czubryt, Czunko, Daszyński, Drozdowski, Ehrenpreis, Dr. Fierich, Dr. Gross, Heuman, Iglicki, Jawornicki, Klemensiewicz, Prezydent Dr. Leo, Dr. Lustgarten, Mendelsburg, Mikucki, Muranyi, Dr. Julian Nowak, Peltz, Porębski, Ritterman, Romanowski, Dr. Rosenblatt, Schmelkes, Sołtysik, Dr. Maryan Starzewski, Suski, I. Wiceprezydent Dr. Szarski, Dr. Twaróg, Wolny (**30**) nieobecność swą usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczór.

Dalszy ciąg obrad nad budżetem na rok 1913.

DZIAŁ XII.

Oświata.

Sprawozdawca r. m. Dr. Bandrowski przedstawia:

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . .	kor. 1217429		
„ nadzwyczajne .	„ 85014	kor. 1302443	
Dochody zwyczajne . . .	kor. 226882		
„ nadzwyczajne .	„ 4600	„ 231482	
Niedobór . . .		kor. 1070961	

oraz rezolucye Komisyi budżetowej:

1. „Wzywa się Magistrat, aby poczynił starania u Rządu o uwolnienie gminy miasta Krakowa od datku na **szkołę artystycznego przemysłu** przy państwowej szkole przemysłowej“. (LM: 76872/913 IV).

2. „Uprasza się Prezydyum aby przedłożyło wnioski Radzie miasta, celem wybrania Komitetu, którby zbadał sprawy **orkiestry cywilnej** i uregulował sprawę orkiestry w Teatrze miejskim“. (LM: 76873/913 IV).

3. „Rada miasta poleca Prezydyum, by powołało napowrót do życia **Komitet budowy Domu ludowego** w Krakowie i przedstawiło wspólnie z tym Komitetem wnioski w tej sprawie“. (LM: 76874/913 IV).

R. m. Dr. Tilles szczegółowo motywuje i wnosi następujące rezolucye:

1. „Rada miasta uprasza swych delegatów w Radzie szkolnej krajowej i w Radzie szkolnej okręgowej, aby domagali się przyspieszenia **organizacyi nowych szkół** pospolitych i wydziałowych we wszystkich tych wypadkach, w których zachodzą ustawowe warunki do organizacyi takich szkół“. (LM: 76857/913 IV).

2. „Wzywa się Sekcyę szkolną, aby bezzwłocznie przyczyniła odpowiednie kroki celem przeprowadzenia organizacyi **nowej szkoły pospolitej żeńskiej** z paralelnych klas szkoły XII. im. Piramowicza“. (LM: 76858/913 IV).

3. „Wzywa się Sekcyę szkolną, aby bezzwłocznie zajęła się utworzeniem **klasy IV.** wydziałowej, przy **szkole wydziałowej V. im. Kazimierza W.** (LM: 76859/913 IV).

4. „Wzywa się Sekcyę szkolną, by jak najrychlej zajęła się zorganizowaniem **klasy IV. i V.** wydziałowej **w szkole wydziałowej żeńskiej** im. Cesarzowej Elżbiety“. (LM: 76860/913 IV).

5. „Poleca się Magistratowi, aby w jak najkrótszym czasie przedłożył Radzie miej. wnioski w celu usunięcia szkół barakowych a w szczególności **szkoły barakowej przy ul. Dietlowskiej** i zastąpienia jej odpowiednim budynkiem szkolnym“. (LM: 76861/913 IV).

R. m. Maciołowski szczegółowo uzasadnia a następnie wnosi rezolucye:

1. Rada miasta uchwali:

„Uprasza się Pana Prezydenta, aby powołał fachową **Komisyę do projektowania urządzenia szkół**, rozpisywania i odbioru robót wykonanych“.

(LM: 76852/913 IV).

2. „Rada miasta uchwala podnieść w dziale XII A szkoły ludowe poz. f. „**Utrzymanie budynków szkolnych** własnych i wynajętych“ na r. 1913 preliminowaną kwotę 30.000 kor. do 40.000 kor.“ (LM: 76853/913 IV).

3. „Rada miasta uchwala w dziale X C. „Zasiłki“ poz. 13, lit. h. **Towarzystwu kolonii wakacyjnych** dla dzieci na utrzymanie kolonii **w Kochanowie** (zamiast 1200 koron) podwyższyć do 2200 koron“.

(LM: 76856/913 IV).

4. Rada miasta uchwali:

„Uprasza się Pana Prezydenta, aby powołał ankietę, złożoną z osób fachowych, któraby wypracowała program

organizacyi **ćwiczeń fizycznych szkolnych** i obmyśliła dostateczną ilość placów na urządzenie sal gimnastycznych, boisk i miejsc do zabawy dla wszystkich szkół publicznych miejskich". (LM: 76854/913 IV).

5. Rada miasta uprasza Pana Prezydenta, aby dla załatwienia spraw **szkół uzupełniających** ustanowił osobnego referenta, wolnego od innych czynności i przydzielić mu do załatwiania czynności frekwencyi tych szkół osobną siłę manipulacyjną". LM 76855/913 IV).

R. m. Konopiński, jako delegat do Rady szkolnej krajowej, zapewnia, że stara się wedle sił i możności popierać postulaty w zakresie szkolnictwa miejskiego, czy to podnoszone w pełnej Radzie, czy w jej Sekcyi szkolnej, czy w Radzie szkolnej okręgowej miejskiej. Korzysta też delegat z obecnej sposobności, aby zapoznać się z poglądami członków na sprawy szkolne.

Wyrażono tu słuszne postulaty co do prowizorycznych sił nauczycielskich, co do wyższych klas wydziałowych, reorganizacyi szkół i t. p. Życzeń tyle jednak delegat Rady miejskiej nie będzie mógł przeprowadzić, dopóki posłowie sejmowi tego miasta nie znajdą w Sejmie sposobności do przeprowadzenia zmiany ustawy krajowej, na której opiera się dotąd udział miasta i kraju w utrzymaniu szkół miejskich w Krakowie. Potrzeby miasta w zakresie szkolnictwa zmieniły się bardzo znacznie, a ustawa została stara, która tej ewolucyi nie przewidywała.

Przygotowaniem do tej akcyi byłoby zreasumowanie obecnych postulatów miasta w zakresie szkolnictwa, o których spełnienie starać by się musiał delegat Rady miejskiej w Radzie szkolnej krajowej i posłowie miejscy w Sejmie krajowym. Dlatego mowca zgłasza następującą rezolucyę:

„Wzywa się Sekcyę szkolną, aby, w porozumieniu z Radą szkolną okręgową miejską, zajęła się zredagowaniem **memoryału**, któryby zawierał i uzasadniał postulaty **szkolnictwa miejskiego.**

Memoryał ten, w imieniu gminy miasta Krakowa, wniesiony być winien do Rady szkolnej krajowej i do Sejmu kraj." (LM: 92998/913 IV).

R. m. Dr. Gertler zgłasza rezolucye;

1. „Uprasza się Prezydyum miasta o jak najrychlejsze przedłożenie wniosków w sprawie urządzenia publicznej czytelni i **biblioteki miejskiej**".

(LM: 76842/913 IV).

2. „Uzupełnia się rezolucyę Komisyi budżetowej co do powołania do życia budowy **Domu ludowego** w Krakowie w ten sposób, by Komitet ten przedłożył swoje wnioski do końca r. 1913". (LM: 76843/913 IV).

3. „Uprasza się Magistrat względnie p. Prezydenta, aby jeszcze przed wakacyami przedłożył wnioski załatwiające petycyą Tow. budowy domu **Uniwersytetu ludowego** w sprawie nabycia pewnej ilości udziałów tego Towarzystwa." (LM: 76844/913 IV).

4. „Uprasza się Prezydyum miasta o jak najrychlejsze załatwienie sprawy **ubezpieczenia artystów i artystek Teatru miejskiego w Krakowie**". (LM: 76841/913IV).

R. m. X. Dr. Caputa zgłasza rezolucye:

1. „Rada miasta uchwala 100 kor. jako **subwencyę** na bibliotekę dla **Tow. kooperatystów w Krakowie.** Kwotę powyższą wypłaci Prezydyum z Działu XIV budżetu, po zasięgnięciu opinii Sekcyi IV o działalności Kooperatystów". (LM: 76845/913 IV).

2. „Uprasza się Prezydyum miasta o zaopiekowanie się sprawą budowy **kościoła w Dębnikach**".

(LM: 76846/913 IV).

II. Wiceprezydent Sare wyjaśnił, że rokowania z konsystorzem co do utworzenia parafii w Dębnikach łącznie z budową kościoła — są w toku. Wprawdzie Komisya budżetowa wykreśliła wstawioną kwotę 20.000 koron na budowę kościoła, ale uczyniła to dlatego, że przyznawanie tak małych kwot przeciągnęłoby całą sprawę na czas dłuższy, natomiast postanowiła przeznaczyć na ten cel kwotę 100.000 koron z pożyczki inwestycyjnej, w najbliższym czasie zaciągnąć się mającej.

R. m. Chwastek zgłasza rezolucyę:

„Rada miasta uchwali **budowę szkoły męskiej i żeńskiej w Dzielnicy XVII.**, która ma się rozpocząć najdalej w roku 1914 tak, żeby do użytku oddana mogła być najdalej w roku 1915". (LM: 76847/913 IV).

R. m. Szarek zgłasza rezolucyę:

Rada miasta uchwali:

„Poleca się Magistratowi wygotowanie planów na **budowę szkoły** pospolitej IV kl. z dopełniającym kursem ogrodniczym **w Dz. XX.** oraz rozpoczęcie budowy tejże szkoły jeszcze w b. r." (LM: 76851/913 IV).

II. Wiceprezydent Sare odpowiedział, że budowa szkół w Krowodrzy, Dąbiu i Łobzowie jest już postanowioną. Co do subwencyi na kolonię w Kochanowie, subwencya w r. ub. wynosiła 1200 koron, obecnie przeznaczono 1700 kor., bo złożone od roku w depozycie 500 koron na korpus wakacyjny — postanowiono wypłacić.

R. m. Bujwid zgłasza rezolucyę:

„**Dom Uniwersytetu ludowego**, jako instytucyi zastępującej miejskie nieistniejące instytucye oświatowe ogólnie jest koniecznym. Na podstawie istniejącej już uchwały budowania Domu ludowego — należałoby przynajmniej dać wydatną pomoc budującej się instytucyi". (LM: 76848/913 IV).

R. m. Dr. Schneider zgłasza rezolucye:

1. „Rada miasta poleca Magistratowi (Wydział przemysłowy) by dopilnował i użył wszelkiej swej władzy, **aby majstrowie wpisywali praktykantów do cechu** natychmiast po odbytej próbie przy robieniu z praktykantem kontraktu". (LM: 76849/913 III a).

2. „Rada miasta poleca Magistratowi, by w jak najkrótszym czasie (do miesiąca) przedłożył plany na **budowę szkoły w Dz. XVI.**, by jeszcze w tym roku można rozpocząć budowę tej szkoły, z uwzględnieniem urządzeń kąpielowych (tuszów) dla dziatwy szkolnej".

(LM: 76850/913 IV).

Referent r. m. Dr. Bandrowski zreasumował dyskusyę i przyjął zgłoszone wnioski.

Referent omawiał następnie kwestyę nadmiernej liczby nauczycieli tymczasowych i ich bardzo przykre położenie; mowca zwrócił uwagę, że w obecnej porze wobec obowiązującej ustawy i braku Sejmu nie wypada Radzie nic innego uczynić, jak tylko przyjść im z pomocą za pomocą dodatków drożyźnianych.

Taki też wniosek, o ile referentowi wiadomo, wygotował Magistrat dla Sekcyi szkolnej, a następnie Rady miasta.

Dział XII przyjęto — rezolucye zaś przekazano do regulaminowego traktowania.

DZIAŁ XIII.

Sprawy wojskowe.

Sprawozdawca r. m. Dr. Krzetuski przedstawia:

BILANS.

Wydatki	zwyczajne	kor. 100540		
„	nadzwyczajne . .	„ —	kor.	100540
Dochody	zwyczajne	kor. 70270		
„	nadzwyczajne . .	„ —	„	70270
	Niedobór . . .		kor.	30270

Uchwalono.

Na wniosek r. m. Dra Gertlera uchwalono **„en bloc“** następujące działy budżetowe:

DZIAŁ XIV.

Różne.

BILANS.

Wydatki	zwyczajne	kor. 45807		
„	nadzwyczajne . .	„ 131536	kor.	177343
Dochody	zwyczajne	kor. 136500		
„	nadzwyczajne . .	„ 36100	„	172600
	Niedobór . . .		kor.	4743

Budżet funduszu wodociągowego.

BILANS.

Wydatki	zwyczajne . . .	kor. 725006		
„	nadzwyczajne .	„ 1665390	kor.	2390396
Dochody	zwyczajne . . .	kor. 853877		
„	nadzwyczajne .	„ 1541000	„	2394877
	Nadwyżka w dochodach . .		kor.	4481

Budżet Gazowni miejskiej.

Straty	kor.	1,787.200
Zyski	„	1,787.200

Budżet Elektrowni miejskiej.

Wydatki	kor.	1,347.000
Dochody	„	1,347.000

Budżet miejskiej fabryki wyrobów betonowych.

BILANS.

Wydatki	zwyczajne	kor. 105755		
„	nadzwyczajne . .	„ 59045	kor.	164800
Dochody	zwyczajne	kor. 141800		
„	nadzwyczajne . .	„ 23000	„	164800
	Nadwyżka w dochodach . .		kor.	—

Generalny sprawozdawca r. m. Jan Kanty Federowicz przedstawia wniosek Komisyi budżetowej:

„Rada miasta uchwali:

1. Zatwierdza się przedłożony **preliminarz wydatków i dochodów** miejskich na rok 1913.

2. Opodatkowani w mieście Krakowie uiszczać będą na cele gminne w ciągu roku 1913:

a) 10% **dodatek gminny** od wszystkich stałych podatków państwowych z wyjątkiem osobisto-dochodowego;

b) 5% **podatek gminny** od czynszów z mieszkań“.

Wniosek uchwalono.

Przystąpiono do głosowania nad rezolucyą r. m. Daszyńskiego zgłoszoną na pierwszem budżetowem posiedzeniu Rady miejskiej w dniu 9 czerwca 1913 r.

R. m. J. K. Federowicz proponuje poprawkę do ustępu 2-go wniosku którąby brzmiała:

II. „Rada miasta odpiera stanowczo podnoszone przez stronnictwa wrogie reformie wyborczej rarzuty jakoby reforma prawa wyborczego do sejmu przeprowadzona w duchu demokratycznym oznaczała niezdrową radykalizacyę stosunków politycznych, lub aby sprzeciwiała się narodowym interesom polskim“.

R. m. X. Dr. Caputa wnosi o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem.

Wniosek X. Dr. Caputy upadł.

Część I-sza wniosku r. m. Daszyńskiego uchwalono.

Część II wniosku r. m. Daszyńskiego upadła.

Wniosek r. m. J. K. Federowicza uchwalono.

Część III-cią wniosku r. m. Daszyńskiego uchwalono.

Wobec tego wniosek całkowity uchwalony przez Radę m. brzmi:

I. „Rada miasta Krakowa ubolewa nad tem, że w Sejmie krajowym nie uchwalono nowej ustawy wyborczej, dającej szerokim warstwom narodu znaczenie i wpływ w Sejmie, odpowiadające znaczeniu tych warstw w społeczeństwie“.

II. „Rada miasta odpiera stanowczo podniesione przez stronnictwa wrogie reformie wyborczej zarzuty jakoby **reforma prawa wyborczego do Sejmu** przeprowadzona w duchu demokratycznym, oznaczała niezdrową radykalizacyę stosunków politycznych, lub aby sprzeciwiała się narodowym interesom polskim“.

III. Rada oświadcza się za najdalej idącą demokratyzacyą prawa wyborczego do Sejmu i za wybitnem pomnożeniem liczby mandatów mających stanowić reprezentacyę mieszczan ludu wiejskiego i robotników“.

Powołanie nowych radców miejskich.

Imieniem Sekcyi III referent wicesekretarz Magistratu Dr. Kanenberg wnosi:

Rada miasta uchwali:

W myśl § 18 ustęp 2 statutu miejskiego powołuje się na członka Rady miejskiej aż do najbliższych wyborów w miejsce

I. p. Ignacego Biskupskiego, który wniósł rezygnacyę

p. **Piotra Wielgusa**, który przy wyborach w r. 1911 z Koła inteligencyi z którego wybrany był ustępujący radca, otrzymał największą liczbę głosów.

(L: 623/913 Prez.)

II. w miejsce zaś ubyłego przez śmierć r. m. Juliusza Epsteina p. **Norberta Wasserberga**.

(L: 513/913 Prez.)

Uchwalono.

Kredyt na dobudowę skrzydła Akademii sztuk pięknych.

Imieniem Sekcyi I i II sprawozdawca radca Magistratu Groele wnosi:

Rada miasta uchwali:

W dalszym ciągu uchwały z 6 lipca 1910, którą Rada miasta przyznała 80.000 K na dobudowę skrzydła w gmachu Akademii sztuk pięknych, przyznaje się dodatkowo na powyższy cel kredyt w kwocie 15.000 K z tem, że kwota ta ma być pokrytą z funduszu pożyczki 8,540500 K zaciągniętej na podstawie uchwały Rady m. z dnia 18 lipca 1912 w powszechnem Zakładzie kredytowym ziemskim w Wiedniu, a w szczególności z funduszu przewidzianego na ten cel w programie powyższej pożyczki pod B, I 1.

(LM: 141941/912. IV).

Uchwalono.

Na wniosek r. m. Dr. Wasunga przyjęto następujące sprawy **„en bloc"**.

Linia regulacyjna ul. Garncarskiej.

I. Wniosek Sekcyi I.

Zatwierdza się linię regulacyjną ul. Garncarskiej dla strony wschodniej na długości realności Juliusza Goldberga narożnik ul. Wolskiej wzdłuż linii czerwonej na planie Budownictwa m Oddz. B. z dnia 16 maja 1913 r. oznaczonej głoskami: a—b. (LM: 36054/913 B/b).

Linia regulacyjna ul. Smoleńsk i Felicyanek.

II. Wniosek Sekcyi I.

Zatwierdza się linie regulacyjne dla zachodniego narożnika ulic Smoleńsk i Felicyanek w Dz. III. Nowy Świat według planu Budownictwa m. Oddz. B. z dnia 28 stycznia 1913 r., oznaczone kolorem czerwonym od strony północnej i literami: a-b-b'-c-d-, zaś od strony wschodniej literami: f-e-d. (LM: 99329/912. B/b).

Linia regulacyjna ul. Mazowieckiej. Dz. XVII.

III. Wniosek Sekcyi I.

Zatwierdza się następujące linie regulacyjne dla ulicy Mazowieckiej (dawniej Krowoderskiej) w Dz. XVII. Krowodrzy według planu Budownictwa miejskiego Oddz. B. z dnia 17 marca 1913 r. i to: 1. Uchwaloną część przez Komisyę gruntów pofortecznych Rady miasta w dniu 12 sierpnia 1909 r. a położoną po stronie północno-wschodniej ulicy Mazowieckiej, między ulicą Lubecką (dawniej św. Ducha) a aleją Słowackiego (dawniej Kilińskiego), oznaczoną zaś w planie głoskami czerwonemi: a. b. 2· Przeciwległy powyższej linii kawałek, położony po południowo-zachodniej stronie ulicy Mazowieckiej (Krowoderskiej) między dawnym wałem akcyzowym a aleją Słowackiego (dawniej Kalińskiego) a oznaczoną na planie głoskami czerwonemi: c-d-e-f, przyczem punkt c. ma padać na granicę realności Pękalskiego. (LM: 4651/913 B/b).

Linia regulacyjna ul. Jagiellońskiej.

IV. Wniosek Sekcyi I.

1. Zatwierdza się linię regulacyjną ul. Jagiellońskiej między ul. Szewską a ul. św. Anny i to dla jej strony zachodniej według linii czerwonej, wrysowanej na planie Budownictwa m. Oddz. B. z dnia 12 lutego 1912 i oznaczonej literami: b-c-d-e. 2. Linię regulacyjną przy zachodnim narożniku ul. Jagiellońskiej, od południowej strony ul. Szewskiej według linii czerwonej, oznaczonej na tymże planie literami: a-b.

(LM: 7055/912 B/b).

Otwarcie ul. w Nowej wsi.

V. Wniosek Sekcyi I.

1. Zatwierdza się otwarcie z urzędu ulicy, mającej iść w kierunku poprzecznym do ul. Matusińskiego t. j. od zachodu na wschód na długości między ulicą Matusińskiego a zachodnią granicą gruntu miejskiego w Nowej wsi Dz. XV.

2. Zatwierdza się linie regulacyjne powyższej ulicy według planu Budownictwa miejskiego Oddz. B. z dnia 28 lutego 1912, oznaczone kolorem czerwonym i literami od północy: a-b od południa c-d, z odstępem 15 m.

3. Magistratowi poleca się przystąpić do wykupna potrzebnych gruntów, opracowania kosztorysów i przedłożenia ich Radzie m.

4. Upoważnia się Magistrat do uporządkowania tej ulicy w myśl. noweli do ust. budowl. krak. z dnia 28 marca 1910 Nr 89. (LM: 21583/912. B/b).

Linia regulacyjna ul. Wrocławskiej. Dz. XVIII.

VI. Wniosek Sekcyi I.

1. Zatwierdza się linię regulacyjną jednostronnie dla części ul. Wrocławskiej na zachód od ul. Mazowieckiej w Krowodrzy w Dz. XVIII według planu Budownictwa miejskiego Oddz. B. z dnia 27 lutego 1913 r. według linii czerwonych, oznaczonych od strony północnej głoskami: a-b od strony zaś południowo-wschodniej głoskami: b-c-d. (LM: 15500/913, B/b).

Linia regulacyjna ul. Cienistej.

VII. Wniosek Sekcyi I.

1. Reasumuje się uchwałę Rady miasta z dnia 13 lipca 1889 r. odnośnie do linii regulacyjnej dla strony południowej ulicy Cienistej (dawniej Wygoda) na Nowym Świecie Dz. III, natomiast zatwierdza się nową linię regulacyjną dla tejże strony według planu Budownictwa miejskiego Oddz. B. z dnia 23 listopada 1912 r. wzdłuż linii czerwonej, oznaczonej głoskami: a-b-c. w odstępie 14. m. od istniejącej linii regulacyjnej strony północnej ulic.

2. Poleca się Magistratowi uporządkowanie niniejszej ulicy z urzędu według noweli do § 16 ust. budowl. m. Krakowa.

3. Poleca się Magistratowi przystąpić do wykupna gruntów w myśl § 16 ust budowl. miasta Krakowa, oraz przedstawić odpowiednie wnioski Radzie miasta.

(LM: 131328/912. B/b).

Regulacya ul. Grzegórzeckiej.

Wniosek Sekcyi I.

Rada miasta uchwali:

I. 1. Zatwierdza się linię regulacyjną ulicy Grzegórzeckiej, w jej części na wschód od ulicy Śniadeckich,

po stronie północnej i to wzdłuż gruntów miejskich poszpitalnych na Wesołej Dz. VI. według linii czerwonej, oznaczonej na planie Budownictwa miejskiego Oddz. B. z dnia 22 października 1912 r. głoskami: a-b.

2. Zatwierdza się zapoczątkowanie **otwarcia** na gruntach miejskich poszpitalnych, na Wesołej Dz. VI, **przecznicy I**, między ul. Śniadeckich a ul. Szkolną o szerokości 12 m. i z 5 metrowymi ogródkami od strony północnej, z liniami regulacyjnemi według linii czerwonych, wkreślonych w powyższym planie, oznaczonych głoskami od strony północnej: g-h-h'-i, i od strony południowej e-f- oraz linią budowlaną po stronie północnej według linii czerwonej, oznaczonej głoskami: α-β γ-δ

3. Zatwierdza się zapoczątkowanie **otwarcia przecznicy II** na gruntach miejskich poszpitalnych na Wesołej Dz. VI od ulicy Śniadeckich w kierunku do ustalonej już uchwały Rady miasta ulicy, biegnącej wzdłuż południowej krawędzi ogrodu botanicznego, z liniami regulacyjnemi wzdłuż linii czerwonych, na powyższym planie oznaczonych głoskami od strony północnej: l-ł-m-n- i od strony południowej: j-k, w odstępie 15 m., oraz linii budowlanej od strony północnej wzdłuż linii czerwonej oznaczonej głoskami: z-n tak, że powstający pas gruntu 5-metrowy ma być na razie użyty na ogródki.

4. Zatwierdza się zapoczątkowanie **otwarcia z urzędu przecznicy III** wzdłuż granicy gruntów miejskich poszpitalnych, a gruntów od gminy miasta Krakowa nabytych przez c. k. Skarb na cele klinik, na Wesołej Dz. VI, i to w przedłużeniu ul. Sołtyka (Blichowej) na wschód od ul. Śniadeckich z liniami regulacyjnemi według linii czerwonych, na powyższym planie oznaczonych głoskami od strony północnej: u-v-w-a od strony południowej: s-t, o szerokości 15 m.

5. Reasumuje się częściowo uchwałę Rady miasta z dnia 14 maja 1908 r. co do linii regulacyjnej wschodniej strony ul. Śniadeckich natomiast zatwierdza się tą ulicę według linii czerwonej, wkreślonej na planie powyższym, a oznaczonej głoskami: b-c-d-e, i-j-n-o-p-r-s, oraz linię budowlaną dla części ul. Śniadeckich między przecznicą I i II wzdłuż linii czerwonej, oznaczonej głoskami: δ-ε przyczem pas gruntu przed linią budowlaną do linii regulacyjnej bm. ma się użyć na ogródki.

6. Poleca się Magistratowi uporządkowanie z urzędu powyższych przecznic ad 2, 3 i 4 na podstawie noweli do § 16 ust. bud. miasta Krakowa, zaś datki, przypadające na gminę m. Krakowa pokryć ze sprzedaży gruntów miejskich poszpitalnych.

7. Przy pertraktacyach z c. k. Rządem, o sprzedaż gruntów, położonych na północy między trzecią przecznicą a Kopernika, wyłączyć grunta, potrzebne pod tę III przecznicę.

II. 1. Zatwierdza się parcelacyę gruntów miejskich poszpitalnych, przy ul. Śniadeckich na Wesołej Dz. VI położonych, według planu Budownictwa miejskiego Oddz. B. z dnia 22 października 1912 r. i w myśl uchwały Sekcyi I z dnia 20 listopada 1912 r. L. prot. 313.

2. Upoważnia się Magistrat do przeprowadzenia sprzedaży parcel objętych niniejszym planem, z zarezerwowaniem dla gminy parcel: 1-2 i 3.

(LM: 109220/912. B/b).

Wybór komisyi reklamacyjnej.

Na wniosek r. m. Dr. Wasunga Rada m posłała do komisyi reklamacyjnej przy obecnych wyborach do Sejmu krajowego następujących 4 członków Rady m.:
1. Dr. Meiselsa.
2. Dr. Krzetuskiego.
3. Dr. Merza.
4. Dr. Tadeusza Starzewskiego.
(LM: 72845/913. Prez.).

Kredyt na wybory.

Imieniem Prezydyum m. i Sekcyi II sprawozdawca radca Magistratu Dr. Sikorski wnosi:

Na wybory do Sejmu krajowego z miasta Krakowa i z gmin do niego przyłączonych przyznaje się kredyt dodatkowy do działu XIV budżetu z r. bieżącego, wydatki nadzwyczajne, w kwocie 14.000 K.

(LM. 62268/913 prez.).

Uchwalono.

Przewodniczący zamyka posiedzenie o godz. 9 wieczór.

Sprawozdania ze Sekcyj i Komisyj.

Sekcya ekonomiczna.

I. Posiedzenie w dniu 4 czerwca 1913 r.

Sekcya wybrała z grona swego **subkomitet** z 4-ch członków do rozpatrzenia wypracowanych już planów i kosztorysów na **budowę gmachu dla miejskiej szkoły przemysłowej żeńskiej.**

Następnie rozpatrywała przedłożony przez Magistrat projekt **warunków konkursu** dla architektów, inżynierów i artystów polskich **na architektoniczne** wykształcenie **lewobrzeżnego muru ochronnego nad Wisłą** pod Wawelem z ewentualnem uwzględnieniem myśli urządzenia amfiteatru pod Wawelem. Oprócz tego projektu wypracowanego przez Budownictwo m. przedłożył Magistrat szkic programu opracowanego przez Krakowskie Koło Architektów.

Po obszernym wywodzie referenta Sekcya wybrała Komitet z 6 swoich członków, który te projekty konkursowe jak najspieszniej ma rozpatrzeć i przedłożyć Sekcyi wnioski na jej najbliższem posiedzeniu.

II. Posiedzenie w dniu 11 czerwca 1913 r.

Sekcya zatwierdziła projekt i **kosztorys na budowę gmachu dla miejskiej szkoły** przemysłowej żeńskiej na gruntach pofortecznych przy przedłużonej ulicy Smoleńskiej. Budowę tę wykona gmina miasta Krakowa własnym kosztem i staraniem i odda ją Rządowi na pomieszczenie szkoły, którą Rząd stosownie do układu z gminą przejmie na etat państwowy.

Również zatwierdziła Sekcya projekty i kosztorysy na budowę trzech **nowych budynków szkolnych w Płaszowie, Dąbiu i Łobzowie.** Koszta tych budynków dochodzą do kwoty 380.000 K.

III. Posiedzenie w dniu 18 czerwca 1913 r.

Sekcya rozpatrywała **projekt** Komisyi **gazowo-elektrycznej** co do **oświetlenia elektrycznego śródmieścia.**

Sekcya na projekt Komisyi gazowo-elektrycznej się zgodziła powierzając dwom swym członkom r. m. Dr. Domańskiemu i Iglickiemu rozpatrzeć jeszcze rozmieszczenie latarni i ewentualnie poczynić w tem rozmieszczeniu odpowiednie zmiany.

Następnie obradowała Sekcya nad wnioskiem Magistratu o udzielenie kredytu 70.000 K na dalszą **restauracyę Wieży Maryackiej.** Architekt miejski St. insp. bud. m. Jan Rzymkowski złożył sprawozdanie z przebiegu dotychczasowych robót restauracyjnych oraz sprawozdanie ze stanu funduszów i wydatków na te roboty potrzebnych.

Roboty restauracyjne w najwyższej części wieży t. j. szczytnicy są już ukończone a osadzenie wielkiej kuli czyli bani, chorągiewek i t. p. nastąpi już w najbliższych dniach.

Kredyt 70.000 K na dalszą restauracyę, stanowi mniej więcej $^1/_3$ część ogólnego wydatku na restauracyę wieży, $^2/_3$ bowiem tego wydatku pokrywa w równych częściach subwencya rządowa i krajowa. Sekcya sprawozdanie z postępu robót przyjęła do wiadomości i zgodziła się na żądany kredyt.

Sekcya skarbowa.

I. Posiedzenie w dniu 6 czerwca 1913 r.

Sekcya wybrała w miejsce radcy miejskiego Biskupskiego, który z rady ustąpił, radcę miejskiego Mendelsburga do komisyi mającej nadzór nad Miejską Izbą Obrachunkową. Na mocy uchwały rady miasta z dnia 3 marca 1913 r. uchwaliła przystąpić do budowy **gmachu dla szkoły przemysłowej** żeńskiej i zaciągnąć pożyczkę do kwoty 150.000 K, która będzie potrzebna na roboty w tym roku wykonać się mające. Przyznała jednemu weterynarzowi miejskiemu **dodatek funkcyjny.** Przyjęła do wiadomości **sprawozdanie** z przeprowadzonych kosztem $1^3/_4$ miliona budowli **w rzeźni miejskiej.** Uchwaliła **kredyt dodatkowy** na pokrycie wydatków połączonych z obchodem 50 rocznicy Powstania styczniowego.

II. Posiedzenie w dniu 26 czerwca 1913 r.

Sekcya przyznała zgodnie z wnioskiem Sekcyi III. dla urzędników i funkcyonaryuszy Magistratu **dodatek drożyźniany** w tej samej wysokości co w roku zeszłym. Na zastępców przewodniczącego Sekcyi wybrała r. m. **Dra Krzetuskiego i Dębickiego.** W końcu załatwiła kilka spraw osobistych.

Sekcya prawnicza.

I. Posiedzenie w dniu 11 czerwca 1913 r.

Sekcya uchwaliła wnioski w sprawie **powołania dwóch nowych radców miejskich** w miejsce ubyłych przez śmierć oraz w sprawie przyjęcia imieniem gminy miasta **Krakowa fundacyi śp. Adama Prusa Wiśniewskiego i śp. Lucyny z Matuszewskich Wiązownickiej.**

Nadto w myśl uchwały Rady miejskiej zatwierdziła **kontrakt dzierżawy teatru miejskiego.**

II. Posiedzenie w dniu 24 czerwca 1913 r.

Sekcya uchwaliła wnioski w sprawie **dodatku drożyźnianego** dla urzędników i sług Magistratu, oraz wydała opinię prawną w sprawie interpretacyi § 14 **statutu emerytalnego** dla urzędników i sług stoł. król. miasta Krakowa.

Nadto powzięła uchwałę w kilku innych mniejszych sprawach personalnych urzędników.

Komisya administracyjna.

Posiedzenie w dniu 14 czerwca 1913 r.

Komisya załatwiła cały szereg spraw administracyjnych i osobistych **dotyczących akcyzy i rzeźni miejskiej** a w szczególności uregulowano godziny **służby lekarzy** weterynaryjnych i nadstrażników akcyzowych.

Komisya drogowo-kanałowa.

Posiedzenie w dniu 27 czerwca 1913 r.

Budownictwo miejskie Oddział B. przedłożyło imieniem Magistratu projekt budowy **kolektora** na gruntach pofortecznych wzdłuż Alei Mickiewicza na przestrzeni od ul. Wolskiej do ul. Krowoderskiej. Po dłuższej i szczegółowej dyskusyi definitywne załatwienie tej sprawy odroczono do następnego posiedzenia

W dalszym ciągu komisya zatwierdziła szereg ofert na dostawę **odwadniaczy szyn dla nowych linii tramwajowych**, uzbrojeń żelaznych dla kanalizacyi miejskiej, zbiornika benzyny dla celów biura drogowego. Następnie przy sposobności budowy linii tramwajowej zatwierdziła projekt **profilu poprzecznego** i podłużnego ul. Rakowickiej od ul. Lubicz do ul. Lubomirskiego, przyczem zatwierdziła **ofertę** na wykonanie **toru** jezdnego w tejże ulicy. W końcu uchwaliła budowę chodnika z płyt betonowych w części ul. Dietlowskiej i w ul. Barskiej Dz. XI.

Komisya gruntowa.

Posiedzenie w dniu 17 czerwca 1913 r.

Komisya rozstrzygnęła złożone w drodze publicznej licytacyi **oferty na zakupno konstrukcyi mostów żelaznych po zniesionej linii kolei okrężnej,** znajdujących się na przestrzeni między ulicą Długą a rzeką Wilgą.

Następnie zatwierdziła wnioski odnoszące się do zniesienia nasypu **kolei obwodowej** w Dębnikach na przestrzeni między Wisłą a Wilgą, roboty około zniesienia rzeczonego nasypu mają się rozpocząć z końcem b. miesiąca.

Komisya gazowo-elektryczna.

Posiedzenie w dniu 12 czerwca 1913 r.

Komisya uchwaliła przedłożyć Radzie miasta wniosek zaprowadzenia **oświetlenia elektrycznego w całem śródmieściu i na ulicach** okalających planty zapomocą lamp łukowych. Oświetlenie to zaczęłoby funkcyonować już w jesieni b. r.

Podkomitet węglowy.

Posiedzenie w dniu 21 czerwca 1913 r.

Podkomitet rozpatrywał sprawę **przeniesienia miej. składu węgla** na tzw. plac drzewny obok nowego dworca towarowego, poczem uchwalił budowę zakładów według

planów przedłożonych przez budownictwo miejskie kosztem około 30.000 koron.

Następnie uchwalił **przyznać** dla miejskiego Biura ubogich — jak corocznie — 2000 ct. **węgla** do bezpłatnego rozdziału **pomiędzy ubogich** i instytucye humanitarne.

Połączenie Podgórza z Krakowem.

Dnia 7 czerwca b. r. o godzinie 12-tej w południe odbył się **uroczysty akt podpisania umowy w sprawie połączenia miasta Podgórza z Krakowem.** Akt umowy ujęty w artystycznej formie dokumentu historycznego, zaopatrzonego starożytnemi pieczęciami miasta Krakowa i Podgórza, a sporządzonego w trzech równobrzmiących egzemplarzach, podpisali upoważnieni przez reprezentacyę obu miast. W imieniu stoł. król. miasta Krakowa Prezydent miasta Dr. Juliusz Leo, I. Wiceprezydent miasta Dr. Henryk Szarski, II. Wiceprezydent miasta, radca dworu Józef Sare, Delegat Rady miejskiej Dr. Ernest Bandrowski, oraz Radcy miejscy: Gustaw Bazes Wandalin Beringer, Ignacy Daszyński, Dr. Adam Doboszyński, Jan Hałatkiewicz, Jan Kanty Federowicz, Stefan Iglicki, Dr. Ignacy Landau, Jan Peroś, Dr. Samuel Tilles i Reprezentanci Magistratu krakowskiego; w imieniu zaś król. woln. miasta Podgórza: Burmistrz Franciszek Maryewski, oraz radni: Dr. Samuel Aronsohn, Dr. Emil Bobrowski, Karol Breuer, Dr. Józef Emilewicz, Dr. Karol Górski, Ignacy Grządziel, Jakób Grünberg, Władysław Liban, Karol Łuczko, Karol Rolle i reprezentanci Magistratu podgórskiego.

Jeden egzemplarz tego historycznego dokumentu złożony będzie w miejskiem archiwum aktów dawnych, drugi w Prezydyum miasta Krakowa, trzeci zaś w archiwum miasta Podgórza.

Nakładem Gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie pod zarządem A. Szyjewskiego.